༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

@01A ༄༅༅། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་

གྱི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོའི་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བར་

གསུངས་ནས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཇི་ལམ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གསུངས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྐད་ཅིག

གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

@02A ༄༅། །འོ་ན། སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ། བྱེད་པ་པོ་སྐུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་

ཆོད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་

རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་

ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་

@02B སུ་དག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་དེའི་

དོན་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སྐུ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ

བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་གསུངས། ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་གསུངས། བརྒྱལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཡང་། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་པས་ཁྱད་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི། ཞེས་གསུངས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་

དག༔ ཐོབ་འགྱུར། ཞེས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

ཟག་པ་མེད་པའི། ཞེས་གསུངས། རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །ཞེས་པས། དེའི་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། དྲི་མ་རྣམས་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། དེ་

@03A ༄༅། །དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་པས། དེའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་

བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་སྒྲ་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་གསུངས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། ཐོབ་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག

པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་

རྗེས་སུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐུ་དེ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར༔ ཞེས་ཟེར་ན། ལོངས་སྐུ་དེ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༔ འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །

@03B བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་

ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས༔ དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་དེར་གྱུར་པའི་ཚོགས་གཉིས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པ་འགྲིག །དེ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་དུས་མཚམས་ལ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་

ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་

@04A ༄༅། །ཏི༔ རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

རྒྱུད་ལ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློབ་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ

ཁ་ཅིག ༑ ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་དེ། སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་ངོར་

ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོག་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་པོ་ལྟ་གཟིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡུད་པར། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་ཡིད་མཐོང་བ་མེད། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་

གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་དེའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་

@04B གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་
ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་

པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

སློབ་པོའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟིགས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་སྟོར་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་

རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་དེ་གཉིས་གཟིགས་པ་ལྟུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་

སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་སྐུ་བཞི་པོ་རིམ་ཅན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་རྗེས་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་

སྐུ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་

མཐར་ཕྱིན་པ་དང་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་
བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སངས་རྒྱས་

@05A ༄༅། །རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས། སོགས་སྨྲས་ཆོས་སྐུས་ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་དང་། ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་སྐུ་བཞི་རིམ་ཅན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་སྐུས་རང་འབྲས་ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་། ལོངས་སྐུས་རང་འབྲས་སྤྲུལ་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་པོའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་ཆེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་ལོངས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲུལ་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་

འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཡང་དེ་སྤྲུལ་པ་པོ་མ་ཡིན། ལོངས་སྐུ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྲེ་བྲག་སྨྲ་བས་སྟོན་

པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྤྲུལ་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྤྲུལ་སྐུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །དེར་ཐལ། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ནུས་ཏེ། དེས་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་

ཕྱིར༑ ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ།

ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་

@05B ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་དེ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་དེ་

འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་

ཐལ༔ དེ་ཡོད་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་རེ་

དྭགས་རེ་རེར་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་སྤྲུལ་པའི་གང་ཟག་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུ་དང་ཟམ་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆུ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

པ་འགྲིག །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་པ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུར་ནི་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་

པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཆུ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆུ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་དེ་

རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པར། བསྐལ་པའི་ཁྱུང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་
རྒྱས་སྐུ་གྲངས་འདས་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག

@06A ༄༅། །ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་ནས་རང་གི་བ་སྤུའི་ཁྱུང་བུ་རེ་རེར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་བྱང་སེམས་
གྲངས་ལས་འདས་པས་བསྐོར་བ་རེ་རེ་སྤྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྤྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ། བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་དུད་འགྲོར་སྤྲུལ་པ་སོགས་རིགས་འགྲེའོ།། ༡ །།རང་ལུགས་ལ།

འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་དུས་མཚམས་བཤད་པ་དང་། སྐུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་ན་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་

ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་

དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དང༌། ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་དང༌། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ

@06B འགྲུབ་ལ། ལོངས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་ཚེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ

ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ལ་བསླབས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་ནི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཡིན་གྱི། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི

གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུགས་པ་དེ་གནས་འོག་མིན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པར། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་བྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས

འདིའི་འོག་མིན་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་གནས་གཙང་ལྔའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལང་གཤེགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟུགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་དེས་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་

མིའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དེ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གནས་དེ་འོག་མིན་ཡིན། ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། སྟུགས་བླ་མེད་ལ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་

པ་གང་དུ་སངས་རྒྱ་བའི་ལོངས་སྐུའི་རྩ་བའི་གནས་འོག་མིན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཻཌཱུར◌ྻའི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་

ཞིང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་བཞུགས་པའི་གནས་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་ཕལ་ཆེན་ལས་གསུངས་ལ་རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། གཙང་མའི་གནས་ལྔ་སྤངས་པ་ཡི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས

@07A ༄༅། །དེར་སངས་རྒྱ། །སྤྲུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་རྒྱ། །ཞེས་དང་། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སངས་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་མངོན་སངས་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་ཡོད་དེ། ས་བཅུའི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེས་དྭངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དེའི་
ཚེ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་དུ་སོང་བའི་

བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་སྔོན་པ་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་སིང་ངེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་
ཟད་པར་སྤངས་པ། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་

བྱས་པ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་

གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་

ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་སྔོ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རིགས་ཏེ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་

པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར༑ ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། རྒྱུན་མཐའ་པས་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་ལ། རྒྱུན་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། མཚན་

དཔེས་སྤྲས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ངེས་པ་ལྔ་

@07B ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་གྱུར་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དང་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱུན་མཐའ་

པའི་སྤྲུལ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་

དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲུལ་སྐུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་སྐུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའ་བ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྐུས་བདག
རྐྱེན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་

མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་ཆེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་
ཀྱང་། དེའི་སྤྲུལ་སྐུ་འགའ་ཞིག་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་

སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར།། ༈ གཉིས་པ་སྐུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཞི་

བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་གཟུགས་

སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལོངས་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་སུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

@08A ༄༅། །ལོངས་སྐུའི་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་ནག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ནག་པོ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ལོངས་

སྐུའི་ལྤགས་པ་གསེར་མདོག་སེར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་བ་སྨན་གྱི་བླ་ལ་ལྤགས་པ་གསེར་མདོག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྦྱོར་བཞིའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།

མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། བྱེད་པ་པོ་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དང་། བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། །དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་

པའམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཐུགས་པས་ན་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་སྐུའི་སྐད་དོད་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་འམ་འཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག །འབྲས་བུ་

ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ལྔར་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་

སྐུ་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་དང་། །གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། དགེ་

བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ། རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་

@08B བླ་མ། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་

ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་ལོངས་སྐུ་རང་དོན་སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་བླ་ར་ཡང་། དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་

པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ལ། རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྒྱན་སྣང་ལས། ཡུམ་གྱི་བཤད་སྦྱར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བདག་གི་དགེ་བའི་ས་བོན་ལས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་

ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་བཞེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

འབའ་ཞིག་གི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་བཏགས་

པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་ལྟར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྐུ་ལྟར་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ་ཆེན་པོ། ལོངས་སྐུ་བཏགས་པ་བ། སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་ལྔ་དང་། ཡང་

@09A ༄༅། །སྐུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་དུ་ལོངས་སྐུ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་ལྔར་བཤད་ལ། རྟོགས་དཀར་ཡང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ཡང་འཆད་

པ་ཁྲོན་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་

སྐུའོ༔ །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྡོ་རྗེས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། བཞིར་བཞེད་པ་དང་། དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་དགོད། འཆད་པའི་ཕྱོགས་བཏུག

པའོ༔ །དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་སུ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་བཞིའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་

ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་དཀའ་དང་། །ཚིག་གསལ་

ལས་ཀྱང་གསུངས། ཤེར་འབྱུང་དང་བུད་རྣམ་ཤྲིས་ཀྱང་སྐུ་བཞིར་བཤད་ལ། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས་བཞིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་
སྡེས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་
མཐུན་པར་ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་། སྙིང་པོ་མཆོག་ལས་ཀྱང་། མངོན་

@09B པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི། དེའི་དངོས་པོ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དང་མཛད་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་

སྣ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བཞི་པའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོའི་རང་དབང་ལས་སྟེ་སྨྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འདི་

ཉིད་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འོག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། སྐུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའོ། །དང་པོ་
ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་བཞི་ཡོད་པ་

འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། །དེའི་རྒྱུ། དེ་སྐྱུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱ་བ་སྒྲུབ་

པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྔར་མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་ཀྱང་། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཤིན་ཏུ་འདུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྔར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་མ་

གསུངས་པས་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པར་གསེར་འཕྲེང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་མ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་

བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@10A ༄༅། །དེའི་དོན་ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་

རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་མེད་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁྱད་ཆོས་ལྔའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་

ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། ང་དང་ང་ཡི་བ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཁྱད་པར། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རིས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར། རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པར་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར། རྟག་ཏུ་ཡུལ་རེ་རེ་བ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་པ་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲ་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ལོང་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བའི་རྟེན་

དུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོམ་པ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་

@10B འདོད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་བསྒོམས་པ་དྲི་མས་དག་པ་ལས་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག

པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྲིད་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཞུགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་

དག་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངེས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་

བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།

ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་

ཅིང༌། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབ་པར་མཛད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཞིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་

སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཞིང་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་

@11A ༄༅། །ཁྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་

ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་

བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དང་།

སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་། །ཆོས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་

བྱའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་

དང་དོན་ལྔ་པོ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དབང་པོ་ལྔ་ཟག་བཅས་རྣམས་

གནས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།

དབང་པོ་ལྔ་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །འཁོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ནི། །སྔ་མཚན་ལས་བཤད་པ་ནི་མིག་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་ཕྱོགས་

བཞི་སྟེང་འོག་གི་ཡུལ་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་ཤེས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དྲུག་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུ་བཅུའི་སྣྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྡེ་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བཅུ་བཅུ་སྡེ་ཡུལ་བཞི་བཅུ་རེ་ལ་འཇུག་པས་བཞི་བཅུ་ཆེན་པོ་དྲུག་བསྡོམས་པས་ཉིས་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་སྡེ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་

གཟུགས་མཐོང་བ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་བཞི་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དྲུག་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུ་བཅུའི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་དང་།

@11B གཟུགས་སྒྲ་རོ་རེག་བྱ་བཞི་དང་། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རེག་བྱ་བཞི་དང་། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བཞི་བཅུ་པ་དྲུག་ཡོད་པས་སྔ་མ་དང་བསྡོམས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གླང་ཐང་པ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་འདོད་ལ། འགའ་ཞིག་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་འདོད་ལ། ཛེ་བཙུན་ཆ་པ་ན་རེ། དེ་ལྟར་གྲངས་ཀྱང་སྲུས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་ལ་ཟུར་ཟ་མཛད་ཀྱང་། འགྲེལ་བཤད་ལས་

འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཤིང་། སྔ་ཆན་གྱིས་བཤད་པ་ཙུང་ཟད་མདོ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལྔའི་འཁོར་བ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་འཁོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་

མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡིད་ནི་གནས་གཞན་གྱུར་པ་ན། །འཁོར་དང་མཐུན་སྤྱོད་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་པ། །འཁོར་བ་དམ་པ་ཐོབ

པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་སྟོན་པའི་བཙུད་དག་པ་དང་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་ལ་འཁོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལྔ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གནས་གཞན་དུ་

གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་བཅས་འཛིན་པ་གཞན་གྱུར་ན། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །བརྟན་ཕྱིར་ཞིང་ནི་དག་པ་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་རྟོག་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། །དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་

@12A ༄༅། །དང་༴ ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ལ་ནི་གནས་ཤིང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་དྲི་མེད་གནས་ལ་ནི། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། མོ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་

སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲིག་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །མོ་མཐོང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ཀྱི་

བསམ་པའི་དོན་འབྱོར་པ་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྐྱེ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གནས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་གཞན་གྱུར་ན།

བསམ་པའི་དོན་ནི་འབྱོར་པ་དང་། །འགྲོ་གཟུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། །འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཙནྡྲ་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། །

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀུན་ཡོངས་འཛིན་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་བཞིན་དུ་

@12B བཤད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༔ དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་

གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལྔ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དབང་ཤེས་ལྔ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་

ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ཏེ། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་པ་མེད་

ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་དག་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ལ་རྡུལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་དང་། གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཡའ་མ་ཞུགས་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་གཡའ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆུའི་རང་བཞིན་ལ་རྙོག་པ་མེད་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་རྙོག

པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཆུ་གསེར་ལྟར། །ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་དག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། ༔ །།གཉིས་པ་བྲེ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ག་ཡང་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་བླ་མར་བསྟན་པའི་

@13A ༄༅། །ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཧ་སྤྱིན་ཚངས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ།

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཛམ་བུའི་གླིང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་གནས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། གཞན་

ཡང་༑ དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་

པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་པ་ན་རེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཞེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་དེ། དག་ལྡན་ལས། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐ

མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན། གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མི་མཛད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ངོས་འཛིན་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། སྐབས་བརྒྱད་པར་སྨྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@13B བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་སོགས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ། བཀོད་པའི་ཆ་ནི་གདུལ་བྱ་

ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཤིང་གཤགས་པའི་རྩོལ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཤིང་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཤགས་པའི་ཆ་ཡུལ་ཤིང་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བར་ཉེར་བདུན་སངས་རྒྱས

ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བཀོད་པའི་ཆ་དང་འགོད་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ངག་དོན་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།། ༄ །།

ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱངས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདེ་གཤེགས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་སྤྱངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེར་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་

ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐམས་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ཆོས་ཅན། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། མཚོ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་

@14A ༄༅། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པས་གང་ཞིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་གོ །ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སློབ་པའི་དུས་སུ་མེད་ཅིང་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་

པའི་རིས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ན་མེད་ཅིང་ཡུལ་དུས་ལ་ལར་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁ་ཅིག །དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤྱང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་

མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན༑ ཆོས་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་མི་རྟག

སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། དོན་

@14B དམ་པར་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འགོག

བདེན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པས། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དབྱིད་

པའི་རིགས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་ཡིན་

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐལ་

ལོ༔ །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ

@15A ༄༅། །ཆོས་ཅན། མཆོད་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཞ་ ངོ། །ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་

སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཕོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་

ཕྱིར༔ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཕོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ལམ་སྒྲིག་
ལས། ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་

འདོད་པ་ལྟར་ན་ནི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན།

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་

ཁྱབ༔ འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་བདེན་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་དགོས་པར་

@15B ཐལ༔ དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་སླ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་

ཕྱིར། ༔ །རང་ལུགས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱོན་ནར་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི

མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དང་། ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན།

མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་

དང༔ རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་

དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་བླར། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་གི། སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་ཐར་རྟོག་མེད་དང་།

@16A ༄༅། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། གྲངས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཡོན་

ཏན༔ སྨ་བཞིར་རྟོག་གེ་བའི་བློས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། དྲི་མ་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྡན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གྲངས་

མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོག་གེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླར། གཞལ་

མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ

རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངག་དོན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ལྡན་པའི་ཁྱད་པར། བྲལ་བའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།། ༡༽ སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཡང་

དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་བརྒྱལ་

ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཚམས་སྦྱར་དུ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནམ། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན། དང་

@16B པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་མིན་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གསུམ་

དེ་དང་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཐེ་

ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་དེ་དང་དེ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ལ། ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལ། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ༑ སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་

@17A ༄༅། །བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༑ རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྟག་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྟག

གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་

ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་

བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་དང་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་

@17B ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སོ་སྐྱེ་དེ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སློང་ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་མ་དག

པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་ལས་དག་པ་དེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པས་དག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།། ༈ །།བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།

འོ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་མདོ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་

བདུན་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་

བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་།

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ༄ མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་

བའི་ཆོས་

@18A ༄༅། །ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་།

ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། རབ་འབྱོར་

འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་རྒྱལ་དང་། འགྲེལ་པས་བཤད་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།

དེའི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐུ་དེ་ཐ་དད་པའི་སྐུར་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་སྐུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུད་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་ཉིད་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག༔ ཅེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱུད་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་ཉིད་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་དང་རྟོགས་རིགས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི། ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་

པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་

@18B པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཆོས་སྐུ་ཁྱད་པར་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་དངོས་དང་། དཔེས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་

ལས༔ དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། མཚམས་སྦྱར་

གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ། །ཞེས་གསུངས། ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས།

ཞེས་པ་ནས། སྟོར་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བསྡུས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་གནས་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས། བརྒལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་

པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་བའི་ངོར་རམ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར༏ དེས་ན་འདིའི་དོན་བསྡུ་ན། འོ་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན།
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་

@19A ༄༅། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་བསྟན་ནས་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས། དེས་བསྟན་

ཚུལ་རིགས་འགྲོ་ཞིང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚད་མེད་དང་། ཞེས་དང་སྡོམ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་ཐར་

དང༔ ཞེས་དང་། ནང་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ནམ་མཁའ་དང་

རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་གསུངས། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཞེས་པའི་

དོན་འཆད་པ་ལ། མཐར་གྱིས་ནི། སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་།
འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་

འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་།
སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་
རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཞེས་དང་། ནང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་

@19B དག་གིས་སོ་སོར་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་
དག་ཁོ་ནས་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་

མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་དང་། ཞེས་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་

རྒྱུན་དྲུང་འབྱིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྨོན་མཁྱེན་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཆགས་པ་བཙོམ་པ་ཐེ་ཚོམ་

སེལ་བར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཇི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མངོན་ཤེས། ཞེས་དང་།

སྔར་བཤད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། ཞེས་གསུངས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཅེས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་

པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །ཞེས་དང་། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། དབང་བཅུ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དབང་བཅུ་དང་ནི། ཞེས་དང་། ཚེ་དང་། སེམས་

དང༐ ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དབང་བཅུ་དང་། ཞེས་གསུངས། སྟོབས་བཅུ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོབས་བཅུ་དང་། ཞེས་དང་། སྔར་བཤད་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་།

@20A ༄༅། །ཞེས་གསུངས། མི་འཇིགས་བཞི་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །ཞེས་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས། བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་

གསུམ་དང་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བསླངས་པས་བཅབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྲུང་བ་མེད་པ

རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་།

ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས། བསླེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསླེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཞེས་

དང་༑ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཉོན་

མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོའི་ས་བོན་སྤྱངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་

བསམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱོ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐུབ་པ་གོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་འདྲེས་

@20B པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་

དང་༔ །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འགྲེལ་པར། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་སློམས་འཇུག

དགུ་པོ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སློམས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་གནས་སློམས་

འཇུག་དགུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག

པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་སྙོམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འགོག

སྙོམས་ཡིན་ན་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་གཟིགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག །དབྱེ་ན།

སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན། ཛ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་དང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱ་དང་ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྡང་

@21A ༄༅། །བཤད་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ཚད་མེད་བཞི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ། ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། མངོན་

ཤེས་དྲུག །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། ལུས་དག་པ་དམིགས་པ་དག་པ་ཐུགས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི། ཚེ། སེམས། ཡོ་བྱད། འབྲས་བུ། སྐྱེ་བ།
མོས་པ། སྨོན་ལམ། རྫུ་འཕྲུལ། ཡེ་ཤེས། ཆོས་ལ་དབང་བ་སྟེ་དབང་བཅུ་དང་། སྟོང་

བཤད་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པས་བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་ལ་གུས་པས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་ཉན་པ
ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་འདྲེས་མ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་

ཀས་དབེན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པ
དང་། གདུལ་བྱའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་

བཞིན་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སྒྲུས་བསྡུས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ན་རྣལ་

འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་

@21B འབྲས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཟག་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་དང་

སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་སོ་སོར་བཤད་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྡེ་ཚན་དང་པོ་བཞི་པོ་དེ་སྔར་བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།། ༄ །།ལྔ་པ་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ།

ཟད་པར་གྱི་ངོ་བོ། །དབྱེ་བ། རྟེན། སྤྱོད་ཚུལ། མཚན་མ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ། བྱེད་ལས། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ངེས་ཚིག་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་

ཡུལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་སྤྲོ་བར་ནུས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་

དག་པ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟད་པར་ས། ཆུ། མེ། རླུང་། སྔོན་པོ། །སེར་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ། ནམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཅུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་

དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཟད་པར་བཅུ་པོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པའོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག། ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྔར་སྦྱང་བ་བྱས་པས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། །མ་བྱས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་

ཡོ༑ །དང་པོ་ནི། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པས་ན་སོ་སོའི་དམིགས་རྟེན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆུ་རླུང་སོགས་སུ་ཆུ་མཐོང་བ་ཙམ་
ལས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་ཟད་པར་ཆུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་

@22A ༄༅། །ནགས་ཀྱི་མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འཐུལ་བ་དང་། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་འོད་མ་དང་འཁྲི་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རླུང་འདི་ནི་གནས་འདིར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། ནོར་བུ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་སྔོན་
པོ་བཏིང་བ་དང་། དེ་དག་ཉིད་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚོན་༔ མོ་སྟེང་དངུལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་དང་། སྐར་ཁྱུང་ནང་ན་ཤིང་གི་ལོ་མའི་གསེབ་ནས་
ཟླ་བ་དང་ཉི་འོད་བྱུང་བས་ས་གཞི་ལ་སྐྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྐར་

ཁྲུང་དང་རྩིག་པའི་བུ་ག་མཐོང་བ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཟད་པར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དམིགས་རྟེན་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་དྲི་མ་མེད་པས་སྣོད་

གཙང་མ་ལེགས་པར་བཀང་བ་དང་། སྣུམ་ཞིང་སྙིང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་དུམ་བུར་གཏུབ་ནས་ཤིང་དྲུང་དམ་མགྲོན་ཁང་ཡང་རུང་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྤྱུངས་ཏེ་མཐའ་རྩིག་པས་བསྐོར་བ་ལ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བུ་ག་བྱས་ལ་མེ་སྦར་ཏེ། འོག་ཏུ་ཤིང་

དང༔ སྟེང་དུ་དུ་བ་དང་། བར་དུ་མེ་འབར་བར་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་གིས་ཕྱོགས་གང་དུ་རླུང་གིས་རེག་པར་འགྱུར་བའི་སྐར་ཁུང་དང་རྩིག་པའི་བུ་ག་བྱས་པ་དང་། རས་ཧྲ་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་བརྒྱངས་པ་ལ་ནི་མཐའ་མི་མཐུན་པས་བཅད་དེ། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་

དང༔ དཀར་པོ་སོགས་བྱས་པ་དང་། བུམ་ནང་དུ་མར་མེ་སྦར་ཏེ་ཁ་བཅད་ཅིང་བུ་ག་མི་ཆེ་བར་བཏོད་ནས། དེའི་འོད་ཀྱིས་རྩིག་ངོས་ལ་ཕོག་པའི་སྣང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུན་རིང་བར་བྱས་པ་དང་། རྩིག་པ་སྣུམ་བུ་སོགས་ཀྱི་གཡོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་

ཐུག་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་དེ་དག་མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྣང་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། ས་ས་ཀྱུ་ཀྱུ་ཞེས་སོགས་བཙུ་ལོ་སོ་སོའི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ནི། ལྷུ་བ་དང་ཀྱུ་བྱུར་འདྲེས་པའི་ཀྱུ་

@22B གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མི་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་ལྡུང་བ་དང་། མགལ་དུ་མ་དང་། ཐལ་བ་དང་། སོལ་བ་རྣམས་ལ་ཚུང་ཟད་གནས་པ་དང་། འོ་མ་བསྐོལ་བ་ཕོག་མ་ཐག་པའི་རླངས་པ་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། མི་ཏོག་སྔོན་པོ་གེ་སར་དང་སྟོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེར་པོ་

སོགས་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། སའམ་རྫིག་པར་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཁོན་གསལ་བ་དང་། རྫིག་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་ལྟར་སྣང་ལ་བློས་སྐྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །ནམ་མཁའ་

ལ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རླུང་གཡབ་དང་། ནོར་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་ཟླུམ་པོ་དང་། གསེར་གྱི་རླུང་གཡབ་དང་། དེའི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། འདུག

པ་ལྟར་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་མཐོང་བ་དང་། དམིགས་རྟེན་ཟད་པར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་གཡབ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྣང་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་
དང་། སྣང་བའི་ཚོགས་སྟུག་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་འདྲ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་

བ་དང་། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་བློས་སྐྱེད་ན་ནི་འཕེལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ཟད་པར་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །ས་ལ་སྦྱར་སྦྱངས་པས་
འགྲུབ་ཚུལ་དང་། མ་སྦྱངས་པས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་རྟེན་དང་། གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་མ་

གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དཔྱད་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་མ་དེ་དག་བྱུང་བའི་ཚེ་ཁ་དོག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱངས་ཏེ། དེ་དང་དེའི་མིང་
ལ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་

གྱུར་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་ལ་སར་སྤྱོལ་ནས་རྐང་པས་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ས་ལ་བྱིའུ་འཛུལ་བྱེད་ཅིང་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆུའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། ས་དང་རི་བོ་སོགས་
ཆུ་བོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་སྤྱོལ་པ་དང་། དུ་བ་འབྱུལ་ཞིང་མེ་འབར་བ་དང་མེ་མདག

@23A ༄༅། །གིས་ཆར་འབེབས་པ་དང་གང་འདོད་པ་དེ་སྲེག་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ན་ལུས་མེས་སྲེག་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པར་འགྲོ་ཞིང་རླུང་གི་ཆར་འབེབ་པ་དང་། གཟུགས་སྔོན་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་

མུན་པར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། གཟུགས་སེར་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། གཟུགས་དམར་པོར་སྤྲུལ་བ་སོགས་དང་། གཟུགས་དཀར་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་གཉིད་སྨུགས་རིང་དུ་བྱེད། མུན་པ་འཇིག་པར་བྱེད། ལྷའི་མིག་གིས་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་

གསལ་བ་དང་། གཉིད་རྨུགས་རིང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་དང་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་འབྱེད་ཅིང་ས་དང་རི་བོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ནམ་མཁར་སྤྲུལ་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པ་དང་། རྩིག་པ་སོགས་ལ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཟད་པར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །

སའི་དངོས་གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་བ་གང་མོས་མོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཟུགས་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ལ་ཟད་པར་གཞག་ནས་གཟུགས་

ཅན་གཞན་བརྒྱུད་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་རིག་གཉིས་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་གཞན་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་དང་། དྲི་རོ་གཉིས་གཟུགས་

ཁམས་ན་མེད་པས་མ་བཞག་ཅིང་། སྒྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་བཞག་གོ །གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་བཞག

སྟེ། གསུམ་པས་ནི་དམིགས་པ་གཙོད། བཞི་པས་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་པས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ནི། ཉི་སྣང་ལས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་པས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱེ་ཚན་དྲུག་པ་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི།

@23B རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་ནུས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ།

ཟིལ་གནོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ནང་རྣམ་འགྱུར་བ་རང་ཉིད་ལ་

གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་སྔོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དགུ་དག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པའི་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་

པོ་སྔོ་གཞལ་མེད་ཁང་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་སྔར་བཞིན་བྱས་པའི་དང་། ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སྔར་བཞིན་སྦྱར་བ་གཉིས་ཏེ་དབྱེ་བས

ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དང་། ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་

བཞིན་དུ་སེར་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བས་ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་དོ། །འདི་དག་མདོ་ལས། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ

འདི་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་བ་ར་ཎཱ་སིའི་རས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་

ལྟ་བུར་སྣང་བ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ། དོང་ཁ། དམར་པོ་བན་

@24A ༄༅། །དུ་ཇི་བཀའི་མེ་ཏོག །དཀར་པོ་སྐར་མ་པ་སངས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས། དེ་ལ་ནང་གཟུགས་ནས་བལྟ་སྟེའི་བར་མདོར་བསྟན་དང་། དཔེར་ན་མན་ཆད་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ཆད་དཔེ་དང་། ཕྱིན་ཆད་དོན་ནོ། །དེ་ལ་སྔོན་པོ་ནི་

མདོར་བསྟན་ནོ། །ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི་སྦྱར་བྱུང་གི་སྔོན་པོའོ། །འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་པོ་འབྱུང་བ་སྣེ་ཐུན་མོང་པའོ། །མེ་ཏོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་རས་སྦྱར་བྱུང་གི་དཔེའོ། །བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་འོག

ཏུ་འཆད། དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །སྡེ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་སོགས་ལ་དབང་འགྱུར་པ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་དེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལུས་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་སྤྲུལ་ཏེ་བསྒྱུར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་

འཇུག་པའི་ཐུགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འགྱུར་པ་ཡེ་ཤེས་

ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད། སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་

སོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རིག་པ། འདིར་བསྟན་དབང་གི་ངོ་

བོ༏ །དབྱེ་ན། ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་ལེན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པས་བསྡུས་པའི་སེམས་ལ་

དབང་བ་དང་། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་བསྡུས་

པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཉེ་བར་བསྒྱུར་བས་བསྡུས་པའི་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འགྲོ་བ་གང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། ས་སོགས་གསེར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ

@24B བསྒྱུར་བས་བསྡུས་པའི་མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པས་བསྡུས་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས

ལ་དབང་བ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ནུས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པས་ཆེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས

པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཙོ་བོར་འཇུག་པ་དང་། བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པས་དེ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ངག་གི་ལས་སྐྱོན་མེད

པ་ལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་ཚུལ་ལྡན་གྱིས་སློན་ལམ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མོས་པ་ལ་དབང་བ་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སློན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་

བརྩོན་པ་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་སེམས་ཅན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཐམ་གཉིས་ལྷུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་

དང་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྐབས་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ངན་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་པའི་བསླེངས་པའམ་འཛིགས་པས་བཅབ་ཏེ་གསང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་མོ། །སྐབས་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དེ་ལ་

@25A ༄༅། །གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་གུས་པས་ཉན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པར་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པར་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་

དང༔ དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

མཛད་དགོངས་པ་ན་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། །སྡེ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་སྙེ་སྤྱངས་པའི་མཁྱེན་པ། བག་ཆགས་

ཡང་དག་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། །སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བརྩེ་བ། འདིར་བསྟན་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ། །སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་པ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྡེ་ཚན་

ཉེར་གཅིག་པ་དང་། རྩ་བའི་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་བསྡུས་པ་ལམ་ཤེས་དང་སོགས་པས་གཞི་ཤེས་གསུམ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན། སྔར་ལྟར་དུ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།

དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཐ་དད་པའི་སྐུར་བསྟན་པ། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བཤད་ནས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞན་དག་ན་

རེ༔ ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་

@25B ཅན༔ །ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་ཇི་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཁོན་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་

ངོ་བོའི་རྐྱེན་མ་ནོར་བར་བྱས་ནས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག

ལེའུར་བྱས་པ་ལས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་གྱུར་པ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ

མཛད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྡུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་

བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་ཏེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བས་སྐུ་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་

པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་བའི་ངོར་རམ། ཡེ་ཤེས་ཡོན་དང་མཛད་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་

འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད། དེས་ན་འདི་དག་གི་དོན་ནི། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་རྗེས་འབྲང་སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

@26A ༄༅། །བྱས་ནས་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ལྡན་པའི་

ཡོན་ཏན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་མི་འབྱུང་བར། ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་རིགས་

པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་སྐད་དོད་ཌྷརྨ་ཊ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ངོ་བོའི་རྐྱེན་ཏ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་

ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དྲིལ་ན། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཞེད་ཀྱང་། དེས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་

གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་བཞེད་དོ། །སྐུ་གསུམ་འདོད་པ་ལས་གཞན་སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་

ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ཟག་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྣེ་རྟེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བསྐྱེད་

@26B པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་འོད་འབྱེད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་ཕྱི་མ་འདིས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ན་བདག་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་

བདག་འབྲས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག

ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྡུས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པས་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལོངས་སྤྱོལ་གཉིས་པོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་

པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐུ་ལ་སོགས་པར་བཞག་སྟེ། གསུང་རབ་ལས་སྐུ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ལོངས་སྤྱོལ་བཞིན་དུ་སྐུ་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པར་ཐལ། གསུང་རབ་ལས་སྐུ་བཞིར་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

ལན་སྨོན་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཟད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་

བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་

བཅས་པ། །ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་སྐུའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བྱེད་དུ་

@27A ༄༅། །མི་རྟུང་སྟེ། དགོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སྦྲར་ནས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡན་ལག་མི་མཐུན་པ་

ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་སྦྲར་
ནས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡེ་

ཤེས་དེ་སྐུ་གཞན་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ཞིང་ཆོས་སྐུར་འདུ་དགོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ་ཆེད་དུ་སྐུ་གཞན་གསུམ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་བཅད་སྡེབ་སྦྱོར་
སླ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་

བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོར་སྦྲར་བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱས་བཤད་དུའང་མདོར་བསྟན་བཞིན་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐུ་བཞི་གཙོ་བོའི་རིམ་པས་
བསྟན་པ་དང་། སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གཞན་སྟུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་

ཁ་ཅིག །ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

འཕགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་

པའི་སྟེང་དུ་སོང་། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བྱ་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སངས་རྒྱས་

@27B ཀྱི་སྐུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་

འགྱུར་འདི་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་

ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། གཞན་ཡང་། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་

ལས༔ གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བར་འཚལ་བ་དང་ཤེས་པར་འཚལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྣང་ལས། གང་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་

པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་

ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྒྱན་སྣང་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ན་རིགས་པ་དེ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་

གཉིས་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདི་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་བཞེད་པ་བསྒྲུར་ནས་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཞེད་དེ། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྡུས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་

@28A ༄༅། །སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་བར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་བར་མཛད་པ་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་སྐུའི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་

ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག

པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཞེད་ཀྱང་། དེས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་བཞེད་དེ། དེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་

བཞི་སྟེ་བདུན་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་རྟོགས་བདག་ཉིད་བདུན་ཡིན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་མཁན་པོ་

ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐུ་གཉིས་

པ་བསྟན་ནས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་པ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་སྤྲུལ་བའི་སྐུ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བའི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

@28B འདོད་པའི་ཕྱིར། ༈ ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ། ཉོན་མོངས་མེད་

དང་། ཞེས་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉན་མོངས་མེད་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདག་མཐོང་བ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། གྲོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དྲུངས་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ངག་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མས་གྲོང་སོགས་སུ་མིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་ཉན་ཐོས་རང་ཉིད་མཐོང་བ་ན་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་སྤོང་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཟིལ་གྱིས་

གནོན༔ ཕྱི་མས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལ་ལྷག་པར་གཟིགས་པར་བཞེད་ཅིང་གྲོང་སོགས་སུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@29A ༄༅། །དག་ལྡན་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་སོགས་སུ་གང་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ཉིད་ཟློག་པར་བྱེད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་ཟློག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་

མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐོང་བ་མི་ཟློག་གི་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །ཞེས་བཤད། འདི་གཉིས་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་དོགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་

ཐད་དུ་མི་འགྲོ་བར་མངོན་ནོ། །དེས་ན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་དམིགས་པའམ་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགྲ་བཅོམ་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་དགྲ་

བཙོམ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ།། ༄ །།སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ། སྨོན་མཁྱེན་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གཞུང་འདིས་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ཁྱད་

པར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨོན་

@29B གནས་མཁྱེན་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བརྙེས་པས་འདྲི་བའི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། འབད་རྩོལ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཆགས་པ་སྤངས་པ།

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ། འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གཞན་དོན་དུ་གནས་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པ། ཞུས་པའི་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པས་དྲི་བའི་ལན་ལྡོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལན་ལྡོན་པ་ནི། བདེན་

སྨྲས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་ཚིག་གིས། །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཡང་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ་དྒུག་ལས་

འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་ཐོགས་

སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ༸ །།རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་འདི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་རིང་དང་བྲལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་

@30A ༄༅། །བཞུགས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་མི་སྣང་གདུལ་བྱ་རང་ངོས་ནས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཡིན་གྱི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ས་བོན་མ་རུལ་བ་ལ་མྱུ་གུ་འབྱུང་གི །ས་བོན་རུལ་བ་ལ་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།། ༸ །།དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་

དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྟག་གནས་དང་ཞེས་བཤད་པ་མི་

འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།། ༈ །།མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདི་དག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་

ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབས་ཤིང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་

བཀྲུན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བླ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཚིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་

@30B གསུངས༔ གཉིས་པ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་

གཅིག་གསུངས། དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རྟུལ་སྦྲུལ་ཞབས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། འོན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྗེས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་གདུལ་བྱའི་མིག་ཤེས་རང་འབྲས་ལོངས་སྐུའི་སྣང་བ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྐུ་གཉིས་བསྟན་ནས། གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་

ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འབར་བ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་

དང༐ དཔེ་བྱད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྔ་

ནི༐ ཞེས་གསུངས། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་འཆད་པ་ལ། ཕྱག་ཞབས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས།

@31A ༄༅། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་མེད་པར་བལྟས་པས་ཐྱཱི་མ་བའི་ལྷ་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་སྐྱིལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྣམ་སྤྲུལ་ཞབས། །

ཞེས་པའི་དོན་འཆད་བ་ལ། སྔོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཞེས་བའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་

པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་

ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། (BLNGA)ག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། སོར་མོ་རིང་དང་། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཤད་པར་བྱ་

བྱ་བ་ཐར་པར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། རྟིང་ཡངས། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཚོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟིང་བ་ཡང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། དེས་མཚོན་ནས་རྩ་འགྲེལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མཚན་དེ་དག་སྐྱེད་

པའི་རྒྱུ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལ། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། མཚན་གང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་

འདི་དག་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་འཆད་པ་ལ། འོ་ན། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཞེས་འཆད་ན། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་

@31B ན༔ དེ་སྟོན་པ་ལ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། འོ་ན་མཚན་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་དང་།

དཔེ་བྱད་རྣམས་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་འགྲེལ་བས་འཆད་ཚུལ་ལ་ཡང་། མཚམས་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཚན་རྣམས་བརྗོད་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བྱད་བཟང་པོ་

གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས། ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་བཀྲ་ཤིས་

དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུ་ལ་ལོངས་སྐུ་ཆེན་པོ་དང་། ལོངས་སྐུ་བཏགས་བ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་

བའི་ལོངས་སྐུ་སྟེ། འདི་ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བའི་གཟུགས་སྐུ་སྟེ། འདི་ནི་ལོངས་སྐུ་བཏགས་པ་བ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་སྐུ་འདི་ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་

རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཟེར་ན། ལོངས་སྐུ་ཡིན་ན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོངས་སྐུའི་སྐུ་

དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་རྩུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ལོངས་སྐུ་དེ་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་

@32A ༄༅། །མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དགུ་པ་

མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་དེ་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཇི་སྐད་མོས་པས་

རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་

ལོངས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་དང་། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་དང་། །འཁོར་ངེས་བ་བྱང་འཕགས་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ་དང་། ཆོས་ངེས་

པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བམ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་སླ། བར་པ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་

སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་བ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འགྲེལ་བར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།

མཚན་གཞི་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུ་ཡིན་ན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཞ་སྟག་གིས་བསྐོར་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་རྒྱལ་བ་མི་འཁྲུགས་པ་སོགས་

@32B ལོངས་སྐུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེ་བ་ཅན་དེ་

གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། གཞུང་

མང་པོ་ལས་ས་བཅུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་གཞན་

སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གདན་ནས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མེད་པ་དེ་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཟེར་ན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གང་ཟག་གསུམ་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་

@33A ༄༅། །ཚོགས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གང་ཟག་སུ་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲུས་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་

ཀྱིས་བསྒྲུས་པའི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱང་
འཕེན་གྱིས་འཆི་ཁ་ཙུན་ཆད་དུ་རིག་པ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཕན་ཆད་ན་མེད་པར་

ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་ལྷས་བྱིན་གྱི་གཏོང་སེམས་དང་སྟོང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་ན། དེ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་
དུ་གྱུར་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཚེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་མཐར་

ཐུག་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཟེར་ན། ངག་སྒྲ་དེ་ངག་སྒྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་
པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ།

དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། སུམ་བརྒྱ་པར། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ

གཉིས་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་དེ་འདྲེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་གསུང་བ་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ས་ན་བཞིམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྩལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ཡོད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

@33B སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྣང་བ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཆད་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། བམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ནི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བེམ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་རྣམ་

མཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའི་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཕོ་ནའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བཻ་ཌཱུ་ར◌ྱའི་ས་

གཞིག་ཙང་མ་ལ་ཤར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། གདུལ་བྱའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་བླར། ཇི་ལྟར་བཻཌཱུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་

ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེས་བཻ་ཌཱུ་ར◌ུའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་དུ། །

གདུལ་བྱ་ལས་དག་པའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐུ་སྣང་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར། གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་

@34A ༄༅། །སྟེ། ལུང་དེས་ལྷ་བས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཆུའི་ནང་དུ་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྐུ་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ལ་སྤྲུལ་སྐུའི་སྣང་བ་འཆར་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་

སྐུའི་བྱད་བཞིན་དེ་ལོངས་སྐུའི་བྱད་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱད་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུ་དང་

དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་འོག་མིན་པོ་ནར་བཞུགས་ཟེར་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལོངས་སྐུའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྤྲུལ་སྐུའི་ཆེད་དུ་

བྱ་བའི་གདུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུའི་གནས་འོག་མིན་དེ་གནས་གཙང་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་འོག་མིན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། ལོངས་སྐུའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །གནས་

གཙང་ལྔའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུ་བཞུགས་པའི་གནས་འོག་མིན་དེ་གཟུགས་ཁམས་མ་ཡིན་ཏེ།

ལོངས་སྐུ་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལྟེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུད་ལ་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་རྫ་མི་ཞིམ་པ་རྫ་མཆོག

སྣང༔ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་དྲི་རོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ན་དྲི་དང་རོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་

@34B ཁམས་ན་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུང་སྔ་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་ན་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བ་དེ་གཟུགས་

ཁམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དྲི་ཟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བར་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་ལྡོག་དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༈ །

རང་ལུགས་ལ། ལོངས་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ཁྱད་ཆོས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་བར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ངེས་བ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་གཟུགས་སྐུ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ངེས་པ་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ལྷུག་པོ་

བཀོད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་པ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་གང་དག་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ སྟོར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་

བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་

སྐུ་ཡི་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ན་ནམ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་ཅན་ཉིད་དུ་ནི་གནས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ལྔའི་ཐ་སྙད་

བྱེད་པ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་བསྟན་པ་

@35A ༄༅། །སྔ་བསྡུས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་སྟོན་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ནི། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །

གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སུ་སྟེ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ། འདིས་ནི་ཁུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡང་སྣང་བས་དཔྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་གནོད་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས་རྒྱལ་བ་འོད་

དཔག་མེད་ལོངས་སྐུར་བཤད་པས་སོ། །སྐབས་འདིའི་མདོས་ཀྱང་གནས་ངེས་པ་མ་གཏོགས་ངེས་པ་བཞི་བསྟན་ལ། རྫ་བར་སྐུ་ངེས་པ་དང་ཆོས་ངེས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འགྲེལ་པར་དེའི་སྐྱེང་དུ་འཁོར་ངེས་པ་དང་གསུམ་དངོས་སུ་

བསྟན་ཏོ། །འདིའི་འཁོར་གྱི་བྱང་འཕགས་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེན། གཞུང་ཁ་ཅིག །ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཞེད་ལ། ཉི་སྣང་དང་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ནི། བྱང་ཆེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ

རྣམས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། རང་ལུགས་ནི་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་སྣང་ལས། བྱང་ཆེན་ས་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་དང་། ཤེར་སྙིང་

དང་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་

བས་ཀྱང་བཞེད་དེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

གཟུགས་སྐུ་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་ཞིང་། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱུང་

བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐུར་གཟིགས་

@35B སོ༔ །འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་

བུའོ། །གསུམ་པ་ལ། རྒྱུད་བླར་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། སྐུ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་མངོན་པར

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་དུ་མར་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། ནང་ངེས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག །གསུང་གི

ཆོས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་དང་། བརྒྱུད་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག

པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚོན་སྣ་ཚོགས་དང་

འཕྲེད་པ་ན་ནོར་བུ་དེ་རང་གི་ཁ་དོག་དངོས་མ་ཡིན་པར། ཚོན་དེ་དང་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟར། རང་གི་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འགྲོ་བའི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཁྱབ་བདག་

ལོངས་སྐུ་རང་གི་སྐུ་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་

གྲུབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་

ཚོགས་རྣམ་ལྔར་བརྗོད། །ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་

@36A ༄༅། །ལྟར༔ །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་

ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་ཏེ། ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་

པའི་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྡུད་པའི་ཁྱད་པར། བཻ་ཌཱུརྻ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་གི་ཁྱད་པར། དབང་པོའི་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར། ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་སྐུའི་ཁྱད་པར། བློ་གྲོས་མི་

ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་

པའི་ཁྱད་པར། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དག་གི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྡུད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐུ་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་

དང༔ །མཛད་པ་དག་གི་ཐ་དད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་

ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་གི་གོ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་དང་

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་

@36B བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་དག་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། འོ་ན་མཚན་དཔེ་འདི་དག་གཟུགས་ཞེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཟེར་ན་འདི་ལ་མཁས་པ་

ཁ་ཅིག་དེ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་སྟོན་པ་དང་ཡང་དག

པར་འགྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །དེ་རྣམས་

ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མཚན་དཔེ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་རྣམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ།

དེ་རྣམས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་བོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་སོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱག

@37A ༄༅། །ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་། རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བཞིན་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་དང་པ་ལྟར་དུ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་རྣམས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་

ཕྲག་པའི་ཐལ་གོང་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་རྒྱབ་སྟེ། བདུན་ཤས་ཁྲིངས་ཏེ་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་རིང་བ་དང་། ཞབས་མཐིལ་གྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པའི་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལྟ་ང་དང་ལོང་བུ་ཆེར་མི་མངོན་པ་དང་། སྐུའི་སྤུ

རྣམས་རེ་རེ་ནས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བཙུ་དང་། ཞབས་ཀྱི་བྱིན་པ་ཟླུམ་ཞིང་རྒྱས་པར་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་བ་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། ལྤགས་པའི་མདོག་གསེར་ལྟར་དག་ཅིང་གསལ་བ་དང་། ལྤགས་པ

སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་སྤུ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་པ་དང་། སྨིན་མཚམས་སུ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་དང་། རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟར་རྒྱས་པ་དང་། དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པའི་མགྲིན་པ་ལྟར་ཟླུམ་པ་དང་། དཔུང་མགོ་ཕན་

ཚུན་གྱི་བར་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་སྟེ་བཙུ་དང་། རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་ཞིང་མཁྲེན་པ་དང་། སྐུའི་ཡན་མན་དང་འདོམ་མཉམ་པ་ཉྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གབ་པ་དང་། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྗགས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། གསུང་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་

པ་དང་། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སྒྲོག་པ་དང་། བཏང་མི་བྲ་ཞིང་རྣར་སྙན་པ་དང་། མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཚངས་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་དང་། འགྲམ་པ་ཟླུམ་ཞིང་རྒྱས་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་། ཚེམས་ཤིན་

ཏུ་དཀར་བ་དང་། ཚེམས་ཚད་མཉམ་པ་དང་། བར་མཚམས་མ་དོད་པའི་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཚེམས་བཞི་བཅུ་ཚང་བ་དང་། དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་ནོར་བུ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་དང་། སྨིང་འོག་གི་རྫི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་

@37B པ་བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་དེ། ལོངས་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། སེན་མོའི་མདོག་སྣུམ་པ་དང་། སེན་མོ་ཤང་ཤོང་མེད་པར་མཐོ་བ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་

པ་དང་། སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཕྱི་ནས་མི་མངོན་པ་དང་། རྩལ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ཆུང་བ་མི་མངོན་པ་དང་། ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་

དང༌། གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ངང་པ་ལྟར་ནམ་མཁར་གཤེགས་པ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྣ་འདྲེན་པར་འདོད་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་དང་། མཛེས་པར་གཤེགས་པ་

དང༌། མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ་དང་། ཤ་རྒྱས་ཤིང་འཁྱིད་ལེགས་པས་སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། གཙང་ཞིང་དག་པས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐུ་རིང་ཐུང་དང་ཕྲ་སྦོམ་སོགས་ཐད་ཀར་མ་འཚོལ་བས་རིམ་པར་འཆམས་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། སྐུ་རྣམ་པར་

དག་པས་གཙང་བ་དང་། སྐུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཚན་རྫོགས་པ་དང་། སྐུའི་ཁྲོན་ཆེ་ཞིང་ཁོ་ལག་ཡངས་པ་དང་། གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་སྙོམས་པ་དང་། སྤྱན་གཉིས་ར་རི་སོགས་མེད་པར་དག་པ་དང་། སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་

ཤ་ཅན་དང་། སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། སྐུ་ཤ་རྒྱས་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། སྐུ་ཤ་མི་ལྷོད་པས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡན་ལག་དང་སོར་ཚིགས་སོགས་ཉིང་ལག་རིང་ཐུང་སོགས་ཆ་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། གཟིགས་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་རབ་

རིབ་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐུའི་ཕྱུལ་ཟླུམ་བ་དང་། སྐད་སྐབས་འཚམ་པས་སྐུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། རྐེད་པ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བས་སྐུ་མ་རྙོངས་པ་ཉིད་དང་། སྐུའི་ཕྱུལ་ཕྱུང་ངེ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་

@38A ༄༅། །འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། སྐུ་ལ་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཕྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་གསལ་བ་དང་། ཕྱག་གི་

རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། དེ་རིང་བ་དང་། ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་པ་དང་། ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་མཆུ་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་། ལྗགས་མཉེན་པ་དང་། ལྗགས་སྲབ་པ་སྟེ་བཅུ་དང་། ལྗགས་དམར་བ་དང་། གསུངས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དང་། གསུངས་སྙན་

ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཆེ་བ་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་མ་ཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། ཤངས་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། ཤངས་སྣབས་སོགས་ཀྱིས་དག་པའི་གཙང་བ་སྟེ་བཙུ་དང་། སྤྱན་ཡངས་

པ་དང་། རྫི་མ་མཛེས་ཤིང་སྟུག་པ་དང་། སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འདྲེས་པར་འབྱེས་ཤིང་པདྨའི་འདབ་མ་ཇོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་། སྨིན་མ་སྣུམ་པ་དང་། སྨིན་མའི་སྤུ་རིང་ཐུང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ

དང་། སྙན་རིང་ཐུང་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། སྙན་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་སོགས་སྙན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་སྟེ་བཙུ་དང་། དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པས་སྐྲ་མཚམས་ལེགས་པར་དོད་པ་དང་། དཔྲལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བས་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་གདུགས་ལྟར་ཞིན་

ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྟུག་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་མི་རྩུབ་ཅིང་མི་བཤོར་བ་དང་། དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལ་རྡོ་རྗེའི་རི་མོ་ལྟ་བུ

དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་རི་མོ་གྲུ་བཞི་པའི་བཀྲ་ཤིས་དང་དེའི་མཐའ་སྐྱིན་ལག་ལ་སོགས་པའི་ཞབས་ན་རི་མོ་བདུན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་རྒྱུན་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པས་བསྟན་པ་དང་བཅུ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔལ་བེའུ་ཐུགས་ན་ཡོད་

@38B པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མཚན་དཔེ་འདི་དག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང་སྦྲུར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་བླར་མཐོང་ན་ཆིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་

གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་ཡིན་

པས་ན་དེ་རྣམས་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྲུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་བུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

མཛོད་ལས། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཚན་དང་། །དཔེ་བྱད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མཚན་བཟང་རྣམས་གཙོ་བོ་དང་། དཔེ་བྱད་

རྣམས་འཁོར་ཡིན་པས་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་འཁོར་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། །སེན་མོ་ཟང་མདོག་ནས་སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བའི་བར་གྱི་དཔེ་བྱེད་དྲུག་ནི། ཕྱག་སོར་རིང་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དབུ་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྙི་བུང་བ་

ལྷར་གནག་ནས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བར་གྱི་དཔེ་བྱད་དྲུག་དང་བདུན་ནི། གཙུག་ཏོར་དང་སྤྱི་གཙེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། སྤུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དཔྲལ་བ་འབྲེས་པ་དང་དབྱེས་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ཤངས་མཐོ་བ་བ་དགུ་པ་གཉིས་ཏེ་

བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་མཛོད་སྤུའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྤྱན་ཡངས་སོགས་སྤྱན་གྱི་དཔེ་བྱད་བཞི། སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་སོགས་བཞི་དང་བརྒྱད་ནི་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ལྷ་བུའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། རྫི་མ་སྟུག་པའི་དཔེ་བྱད་ནི་རྫིམ་བའི་རྫི་མ་ལྷ་བུའི་མཚན་གྱི་

@39A ༄༅། །འཁོར་དང་། གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་ལ་སྤྱན་མཛེས་པར་འཛུམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སླན་མཉམ་སོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་ནི་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བའི་འཁོར་དང་།
ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་སོགས་གཉིས་དང་། ལྤགས་མཉེན་སོགས་

གསུམ་སྟེ་ལྤ་ནི་ལྤགས་རིང་བ་དང་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དང་། གསུང་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་། འཇམ་མཉེན་རྣམས་ཚངས་དབྱངས་ཀྱི་འཁོར་དང་། མཆེ་བ་རླུམ་པ་སོགས་
མཆེ་བའི་ལྤ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀར་པ་སོགས་ཆོམས་ཀྱི་མཚན་བཞིའི་འཁོར་དང་། རྩ་

མི་མངོན་པ་དང་། མདུད་པ་མེད་པ། ལོང་བུ་མི་མངོན་པ། སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན། ཕྱག་འཇམ་པ་ཕྱག་རིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་ཞབས་ལོང་མི་
མངོན་པའི་འཁོར་དང་། ཞབས་མཉམ་པ་ནི་བྱིན་པ་ཨེ་ནྲའི་འདྲ་བ་དང་།

རུས་སྦལ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་དང་། སེང་གེ་སོགས་གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་གོམ་སློམས་དང་བརྒྱད་ནི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་རྟིང་པ་ཡངས་པ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དང་། སྐུ་འཁྲིལ་བག་
ཆགས་པ་ནས། དག་པའི་བར་བདུན་དང་། མཚན་རྫོགས་པ། ཁོ་ལག

ཡངས་པ། སྐྱུ་མ་ཞུམ་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་རྣམ་འབྲེས་སྐྱུ་རླུམ་པ་ནས། ཕྱོལ་ཕྱུང་ངེ་པའི་བར་བཞི་དང་། ཀུན་ནས་ལྡན་སྡུག་པ་ནས། སླེ་བ་གནག་པག་མེད་པའི་བར་གསུམ་སྙེ་བཙུ་དགུ་ནི། སྐྱུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་བདུན་མཐོ་བ། གསེར་མདོག་འདྲ་བ།

ལྷུགས་སྲབ་པ། དཔུང་མགོ་རླུམ་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ། རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་ཆུ་ཞིང་གབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དང་། ལྟེ་བ་ཟབ་པ་དང་། གཡས་སུ་འཁྱིལ་པ་གཉིས་གསང་གནས་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་འཁོར་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ། ཕྱག་རིང་ཞིང་

མཛེས་པའི་འཁོར་དང་། དཔལ་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པ་སོགས་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་དྲ་བས་འབྲེལ་བའི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ནི། སྔོན་སློབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བླ་མ་ལ་སྐྱོལ་བསུ་ལ་སོགས་པ་

@39B བྱས་པ་ན། ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བལྟས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་ནས། རྫི་མ་བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུའི་བར་མཚན་སོ་གཉིས་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་པའི་བར་བརྒྱད་ཅུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་གྲུབ་པར་བཤད་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་བཤད་དོ། །མདོ་སྐལ་བཟང་ལས་ནི་མཚན་སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་

ཅིང༌། དེ་ཡང་མཛོད་སྤུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཁ་དོག་དཀར་བ་དང༌། གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང༌། སྤུ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང༌། སྣང་ན་ཁྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རིང་བར་གནས་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་འཁྱིལ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང༌། འོད་མཐའ་ཡས་པས

ཁྱབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱལ་སོགས་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བཅུ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་ལ། བ་སྤུ་བུ་ག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱི་

ཚོགས་ཀྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང༌། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང༌། དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་པ་དང༌། མཚན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པ་དང༌། མཛོད་སྤུ་སྐྱེད་

པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་བསྒྱུར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཙུག་གཏོར་འགྲུབ་ལ། དེ་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱར་བསྒྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བསོད་ནམས་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་མཚན་འབྱུང་བ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་བསྟན་ལས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གསོན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་འབྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀུན་བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་

@40A ༄༅། །བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག

བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་ཇི་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག། འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་

ཚོགས་གང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྤུའོ། །མཛོད་སྤུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག། སྟོང་ཕྲག

བརྒྱར་ནི་བསྒོམས་པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་ལྷུར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། གཙུག་ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། གྲངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྗེ་བཙུན་ཆ་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་དེ་ནག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འོ་ན།

བེམ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འགྲེལ་པར། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ལྷན་

གཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སེམས་ཁྱོན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྣམས་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པའི་དབང་ཤེས་ལ་མཚན་དཔེར་ཤར་བ་ཙམ་

@40B ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁྱོན་རེ། གདུལ་བྱའི་དབང་ཤེས་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་དཔེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གདུལ་བྱ་ལས་དག་གིས་མཚན་དཔེར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་གཟུགས་སུ་མེད་དེ། ལོངས་སྐུ་

ལ་འབྱུང་བཞིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླར། འབྱུང་མེད་གཟུགས་སྟོན་ལྷ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་སྐུའི་གདུང་རུས་རིང་བསྲེལ་སོགས་ཁ་དོག

དབྱིབས་བསྡུས་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བེམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་བསྡུས་ཀྱིས་གཟུགས་ཡིན་ན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲུལ་སྐུའི་རྒྱུད་ལ་བེམ་པོས་བསྡུས་

པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཚན་དཔེ་གང་རུང་ཡིན་ན། མིན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་སྟེ། མཚན་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་བྱེད་དང་། དཔེ་བྱད་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ནང་ན་ཡོད་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དག །གཞན་ལ་གོ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་

ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། གསུང་ཚངས་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་བཟང་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པོ་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་

འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མཚན་བཟང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་སྐྲ་འཛམ་པའི་མཚན་བཟང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་
ན། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་། །ཞེས་པའི་མཚན་བཟང་དེ་

@41A ༄༅། །ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དམ་སླམ་མོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྗགས་ཤེས་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཞིམ་པར་སྣང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག །རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་ཞིམ་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་ལྗགས་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལ་སྣང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྗགས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདོད་ན། རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་ཞིམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། གང་ཟག་ཕལ་པའི་ལྗགས་ཤེས་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པར་སྣང་བའི་རོ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྗགས་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ན་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་

གནས་གྱུར་ནས་རོ་ཞིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟ་ཆས་ཀྱི་ནས་ཏུལ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ་ཀུན་དགའ་བོས་སེམས་ཁྲེལ་བྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེམས་ཀྱི་བར་ནས། ནས་ཏུལ་བ་བཏོན་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བྱིན་པས་དེས་

ཟློས་པ་དང་སྤྱར་མ་སྦྱོང་བའི་རོ་ཞིམ་པ་གཅིག་སྦྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྣང་ཡང་མང་དུ་དོགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །དེས་ན་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞིང་། རོ་མཆོག་སྣང་

བའི་མཚན་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་

བསྟན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་

@41B ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་

ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡོན་ཏན་དབྱེ་བས་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་

ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༈ གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིས་སྤྲུལ་སྐུ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་མདོ་ལས་

གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སློབ་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

@42A ༄༅། །གཉིས་པ་ལ། རྩ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་པས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་སྐུ་བཞི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག

གསུངས༑ གཉིས་པ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཞེས་འཆད་ན། ལོངས་སྐུའི་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལོངས་སྐུས་གདུལ་བྱའི་མིག་ཤེས་ལ་རང་

འབྲས་སྤྲུལ་སྐུའི་སྣང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་སྐུ་བཞིའི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་རྟེན་དང་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་

སྐུ་དང་པོར་བསྟན། སྐུ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་རང་འབྲས་ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་དང་། ལོངས་སྐུས་ཀྱང་རང་འབྲས་སྤྲུལ་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་

ལྟར་འཆད་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དེ་ས་ར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་

སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས། བཞི་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ། ཞེས་གསུངས། ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་གང་གིས་འགྲོ་བ་ཇི་སྲིད་པར་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག །ངེས་

@42B པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པ་
གང་ཞིག །གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོངས་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྲུལ་
སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་

ན༑ ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།

སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།

སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། དཀོན་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཆོས་ཅན་སོང་། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྤྲུལ་གང་རུང་གང་ཞིག །ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པའི་

གཟུགས་སྐུ་དེ་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཕོ་ནར་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངེས་པ་ལྔ་

@43A ༄༅། །ལྷུན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཁོར་ངེས་པ་བྱང་འཕགས་ཤ་སྟུག་གིས་བསྐོར་བ་གང་ཞིག །དེ་གནས་ཉ (OG)་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས། ཆོས་ངེས་པ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས། སྐུ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་

ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེ་གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་དངོས། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་དངོས་སུ་ཉན་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཟེར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལོངས་སྐུའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལོངས་སྐུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་ལོངས་སྐུ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་

ཐལ༏ འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོད་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་གནས་འོག

མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པར་ཐལ། དེ་གནས་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ

པ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པས་དང་པོར་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་རྗེས་སྤྲུལ་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དངོས

@43B རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་

འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལྷུང་དེའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག །ལོངས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་

ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་ཚེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་ནུས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་ལོངས་སྐུ་མངོན་དུ་

བྱས་མ་ཐག་པའི་ཚེ་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག །སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་

བསགས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། དར་ཊཱི་ཀ་གི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་

ཟེར་ན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་བརྙན་ཡིན་

ལོ་རས་སུའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་པས་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ།

ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གཟུགས་

@44A ༄༅། །བརྙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་བརྙན་དེ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་པས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

གཟུགས་དེ་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་

གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་པས་རྟོགས་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སྤྱིར་བཤད་ཟིན་ཏོ། རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུའི་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་

པའི་གཙོ་བོ་བཤད་པ། ངེས་གདུལ་བྱ་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་གཟུགས་སྐུ་དེ། སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཕལ་ཆེ་བས་བཞེད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་སོགས་དང་བདག་གི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་བཞིར་

མཛད༑ དང་པོ་ནི། དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དྲི་ཟའི་པི་ཝང་ལེན་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་དྭགས་རུ་རུར་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་

བ་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྒྱལ་བ་མི་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་ལྷང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་

@44B ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་༔༔༔༔༔༔སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་དང་གང་འདོད་པའི་

དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

ནི། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་བསྡུ་ན་བཅུ་

གཉིས་སུ་འདུ་ལ། འདི་ལ་ཡང་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་འདྲེན་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲལ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ལ།

དེའི་དོན་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གཟིགས་ནས་

དམ་བའི་ཆོས་བསྟུས་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་མཛད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡུམ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སླར་འཛམ་བུའི་

གླིང་དུ་འགྲོན་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་རབ་ལ་བཻ་ཌཱུར◌ྱའི་

ཐེམ་སྐས་བཙུགས་པ་སོགས་ལྷ་བབས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྙིང་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྣམས། །གཤེགས་དང་བལྟམས་དང་

རོལ་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་

བཅོམ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་ལས་བབས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་

པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་

ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་ཞུགས་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་བའི་

གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་། །

@45A ༄༅། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་བཅོམ་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་

གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་

སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་དར་ཊཱི་ཀ་ཏུ། སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ་དེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྟོན་པ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་

མཛད་པ་དེ་མཛད་པ་དང་པོར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་སུ་གསུངས་པས། རང་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མར་གྱུར་པ་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་དུ་སྐྱེ་བ

བཞེས་པ་ནི་མཛད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་གླང་པོ་ཆེ་ཐལ་དཀར་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན་པ་ནི་མཛད་པ་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཡུམ་གསོ་སྦྱོང་ལ་

གནས་པའི་ཚེ་གློ་གཡས་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མངལ་དུ་ཟླ་བ་བཅུ་རྫོགས་པར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་མཛད་པ་གསུམ་པ་ལྷུམ་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལུམྦིའི་

ཚུལ་དུ་ཡུམ་གྱི་གློ་གཡས་པ་ནས་བལྟམས་ཏེ་ལྷ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་

བྱིན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱི་སྣེང་དུ་བླངས་ནས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ་བ་སོགས་མཛད་པ་བཞི་པ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྱུ་རྩལ་སོགས་བཟོ་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གནས་མཐའ་དག་ལ་

མཁས་པར་བྱས་པ་ནི་མཛད་པ་ལྔ་པ་བཟོ་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་

མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ས་འཚོམ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་ཏེ་བཙུན་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་དགས་རོལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་མཛད་པ་དྲུག་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མཆོད་

རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་པ་ནི་མཛད་པ་

@45B བདུན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ཏིལ་འབྲུ་བཞི། རྒྱ་࿓࿓ འབྲུ་བཞི། འབྲས་འབྲུ་དྲུག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་࿓࿓࿓࿓࿓࿓࿓࿓ མཛད་པའི་ཚུལ་

བསྟན་པ་ནི་མཛད་པ་པ་བརྒྱད་࿓࿓࿓࿓࿓࿓࿓࿓࿓࿓ མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་སྙེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ག་ཏ་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་ནས་སྡོད་ལ་

དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཅོམ། གུང་ལ་མཉམ་

པར་བཞག་པར་མཛད་པ་ནི་མཛད་པ་དགུ་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་ཏེ་བདུད་སྡེ་བཅོམ་པའི་མཛད་པ་དང་། འདྲེན་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་ན་འདི་སོ་སོར་གཉིས་སུ་འདྲེན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོ་རངས་
ཀྱི་ཆ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་མཛད་

པ་བཅུ་པ་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་སི་སོགས་སུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་
གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་

ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་
མཛད་དམ་རིམ་ཅན་དུ་མཛད་ཅེ་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྤྱིར་མཛད་པ་བཅུ་

གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་

དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་

མཛད་པ་སྟོན་པའི་བར་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ལ་ལར་སྒོམ་མང་བརྒྱ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ལ་ལར་སྐྱེ་བ་མི་མངའ་ལ་ལར་སྐྱེ་

བའི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ལ་ལར་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལ་ལར་དེ་ནི་མྱ་ངན་

@46A ༄༅། །འདས་སྟོན་ཀྱང་། །དེ་ནི་གནས་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡོ་མི་མངའ་ལ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཛད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡུལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སེམས་ཅན་ལ་ལ་དག་གིས་ནི་འཁོར་བ་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁྲིམ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་ཞེས་སོ། །ལ་ལ་དག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

དང་། །ལ་ལ་དག་གིས་ནི་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་

དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་

བཏབ་པ་དང་། ལ་ལ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་དང་པོ་
དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་བབས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན། ཞེས་དང་། ཕལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ཀླས་པ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་

ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་དང་། གླིང་རེ་རེ་དང་། སྐྲའི་ཁྲོད་ཙམ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྐྱེས་པའི་
རབས་ཐམས་ཅད་དུའང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཅིག

ཅར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཞིང་འདི་ཉིད་དུ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་མཛད་པ་ནས། གྲོང་ཁྱེར་རྩྭ་མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་

པའི་བར་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@46B སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་འཚམ་པར་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་

སྒྲུས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ། རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སྲིད་གསུམ་སེམས་ཅན་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །མྱ་

ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༢ དེ་

བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་ལས་

གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་

གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་དག་པའི་ཆོས་སོ། །འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་

སོ། །ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཁྱིས་པ་ཐོས་པ་དང་མི་

ལྡན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ནི་རྨི་ལམ་ཡང་དམིགས་ལ། རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ཡང་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ནས། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་

བཅད་ཅིང་གཏུབ་ཀྱང་བདག་ལ་སུ་ཡང་གཏུབ་བམ་བཅད་དོ་སྙམ་པའི་

སེམས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ན། ཞེས་

སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་དང་། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་

@47A ༄༅། །གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཞལ་ཏ་ཟིན༣༩ གྱིས་མཚམས་སྦྱར་དང་། འཆད་འགྱུར་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་

བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡེ་

ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་ཏུ་བཏགས་པའི་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས། ཞེས་འཆད། དོན་ནི། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ་བློས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུམ་དུ

བཤད་པ་ལྟར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་

གྱི་ཡུལ་དུ་མཚན་དཔེར་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་ལ་མོས་པ་ཙམ་དང་ཅུང་ཟད་བསྒོམས་པས་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྲུལ་པ་སྐྱེད་བའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་བཏགས་ནས་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ན། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་

དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་འཆད། དོན་ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱའི་དག་པའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཁོན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སོགས་པས་སྤྲུལ་སྐུར་སྣང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་

@47B སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་འཆད། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །

ཞེས་པ་ནས། མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ།

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེའི་དུས། རིམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་

པོ་ནི། དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སྨྱུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་

བཞིན་དུ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་

བར་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཚིག་གི་དོན་

རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་མངས་སུ་

དོགས་པས་བདག་གིས་ནི་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་

བ། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ། འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ།

འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱེད་

པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་བར་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད། ས་མཚམས། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། མདོ་ཚན་དང་པོས་འཕྲིན་

@48A ༄༅། །ལས་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་

དེ་ལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་ལ་འགོད་

པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རབ་

འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་

རྣམ་པར་གཟིགས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ན་བྱང་ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་འདོང་ཞིང་སེམས་ཅན་དམྱལ་

བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ཀུན་

བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་ཆོ་འཕྲོལ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། ཀུན་

བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་རྟེན་པའི་སྙིན་པ་ལ་བཀོད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་
ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྔའི་སྡུག་བསྔལ་

ཞི་བར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་དང་། དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་

མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ། སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བསྡུ་བ་བཞི་ལ་

འགོད་པ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པ།

@48B སྤྱོད་པ་ལ་འགོད་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ལ་འགོད་པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་༄༄༄༄༄༄ འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་

དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་

བཞི་དང་། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ཡང་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་

དང་། །ཞེས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཀོད་དེ།

ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཞེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆེན་གཞན་དག་ལ་འདི་སྐད་དུ་འདོམས་ཤིང་འདི་སྐད་དུ་སྟོན་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་

ཚུར་ཤོག་ཡི་གེ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡི་གེ་

གཅིག་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །ཡི་གེ་གཉིས་ནས་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ནས། འདི་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་

ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བཤད་ནས། དེའི་དོན་

འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དོར་བ་དང་བླང་བར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་མཛད་ནས། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོའམ་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོའི་མཆན་བུ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཐུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གླང་པོའི་གཟུགས་སམ། ཞེས་པ་ནས་ཐབས་མཁས་པས་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མི་དམིགས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱིས། །དོན་དང་། ཞེས་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་

@49A ༄༅། །ཇེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ།

ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། དེ་བདག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་

ཡིན༔ གཞན་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན། སྦྱིན་པའི་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན། གཞན་གང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། གཞན་གང་ཤེས་རབ་བསྒོམས་པ་དེ་དག་གི་

ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། ཞེས་དང་། དེ་རྗེས་ལ་རང་གི་དོན་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གོམས་པ་ལའོ། །ཞེས་

གསུངས༔ ལྔ་པ་ནི། བདག་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འཛིན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་གང་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་

བར་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དགེ་བ་

བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གལ་

ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྔོན་ཇི་ལྟར་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནམ། བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མིན་དུ་ཟིན་ན་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་

བྱེད་པར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་༄ ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྔོན་ཇི་ལྟར་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་

ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

@49B ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ལྟག་ལ་འོང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།

རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པ་ལའི། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་དགེ་སློང་དམ་དགེ་སློང་མའམ་དགེ་བསྙེན་ནམ་དགེ་བསྙེན་མ་ལ་

བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་རྒྱུན་དུ་ཆོས་བསྟན་ན། རབ་འབྱོར་

དེ་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་པ་ཡོད་དམ། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ་ཆོས་གང་ཡང་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པར་བྱེད་པའམ་སྐྱེ་བའམ་འགག་པའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བའམ་ཐོབ་པའམ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཟད་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་

རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདྟ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དྲུག་པ་ལ། ལུས་ཅན་

གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ས་བདུན་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ལ། ས་དགུ་པ་ལ། ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པའི་ཆོས་

ཉིད་༔༔༔༔ བཟུང་ན་བྱང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཡི། དོན་དམ་པར་ནི་གཟུགས་སམ། ཚོར་བའམ། ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

@50A ༄༅། །སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཤད་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་

པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏར་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག

ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཐབས་མཁས་པས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་བླན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་འཚྭག་གོ །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཞེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོར་

མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་པ་གང་གིས་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་བླན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚྭག་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་གང་ཡང་གང་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོའམ། གང་ལ་

ཐོགས་པར་འགྱུར་ནས། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་

དེ། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་དམིགས་པར་བྱས་ཤིང་

@50B གདུལ་བར་བྱས་དེ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་

ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གང་ལ་སྤྱད་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱི་པའི་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་

འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད། ཅེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་འགོད་པར་བྱས་ཤིང་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་

འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལམ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་

ལ་བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པས་འདི་ལྟར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་
སུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེད་དེ། ལམ་དེས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ བློག་པ་དང་། །ཞེས་
དང་། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྲངས་པ་ལའོ། །

@51A ༄༅། །ཞེས་གསུངས། ལྔ་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སམ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས།

སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ཆད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ས་དགུ་པ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། དྲུག་པ་ལ་ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ལས། དང་པོ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ལགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་

འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ།

བདག་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་དང་། ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་

སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་

བཀོད་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

@51B ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ངེས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་མ་ངེས་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ངེས་པ་སྟེ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕུང་པོའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཕུང་པོའམ་ཕུང་པོ་གང་དུ་ངེས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕུང་པོའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་འབྱོར་

བྱང་ཆེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུང་པོར་ངེས་པའོ། །ཞེས་པ་

ནས༔ དེ་ལྷ་བུའི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཐབས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ངེས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཆོས་དཀར་པོ་གང་དང་གང་ལ་གནས་ཤིང་དེ་དང་དེ་ལྷ་བུའི་ཐབས་མཁས་པ་བགྱིད་ཀྱང་ལས་དེ་ལྷ་བུས་མི་གོས་པར་བགྱིད་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྤྱོད་དེ། །ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་གང་ཡང་རིག་པར་

འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལྷ་བུའི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྤྱད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་

པ་ལ། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་

@52A ༄༅། །སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་

གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་མཆི་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་བསྙེན་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཉན་ཅིང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་

མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་

པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་གང་གླའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས།

ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་སོགས་ཡོན་

ཏན་དང་། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པ་ལ། ནུས་པའི་ཁྱད་པར། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར།

དག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འགོད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་

ཆུབ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་བགྱིས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་དག་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་

པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་ཆེན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་

@52B ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག །ཅེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གྱི་

ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལགས་ན། རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའོ། །ཞེས་

པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱུད་ལྔའི་

འཁོར་བ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

བསྟན༎ དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལས་རྣམས་ནི། ཆུད་མི་ཟ་དང་། ཞེས་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། བདེན་བཞི་མཐོང་བ་ཇི་སྙེད་པ་

རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་

འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྒྱུད་

ལྔའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་བླ་ན་མེད་པ་ཡོངས་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་

སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་

ཤེས་མི་མཐོང་བས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཐབས་མཁས་

@53A ༄༅། །པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བདེན་མཐོང་དང་། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་

བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་

འོང་བ་རྣམས་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནམས་དང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆན་

ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་འབྲལ་

ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཡིན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་

སུ་འགོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་

ལ། །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བཀོད་ནས། ཞེས་གསུངས། འདི་འདིར་བཤད་པ་ནི་དོན་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་

པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཚེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་

@53B བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་འཚལ་བས་གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བགྱི། ཞེས་པ་ནས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་སྒྱུར་པ། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བའི་

འདུ་ཤེས་སུ་སྒྱུར་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སུ་སྒྱུར་པ། མི་

སྡུག་པ་ལ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་སྒྱུར་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤྲངས་པ་

དང་། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་

ནི༔ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཞེས་བགྱི་བ་མ་མཆིས་སམ། དེ་སྟེ་མ་མཆིས་ན་ནི་མངོན་པར་འདུ་

བགྱིད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། སུག་ལས་ངེས་ཀྱང་ཞུལ་རྒྱུད་ལྡེའི་འཁོར་བ་ལས་ཅི་སྟེ་མི་འགྲོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པར་གང་ལ་གནས་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་

ནི་ཆུང་ངུ་ན་སྐྲའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ཤས་གཤགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་

གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞི་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་

ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ཚོགས་དྲི་མས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་འགོད་པ། གློ་བུར་རྣམ་

དག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་གྱུར་པ་མ་མཆིས་

@54A ༄༅། །པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་སྤྲོས་སུ་མེད་
པ་སྟེ་སྒྲ་དང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སོ། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་བྱང་དང་། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་

དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ལ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་

གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚོགས་དང་ནི། ཞེས་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ས་ལ་འགོད་པ་ནི། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཅེས་སྟོང་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་སྟེ། རབ་འབྱོར་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་པ་ཞིག

སྤྲུལ་པ་ན་དེ་ལ་གང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡོད་

དམ; གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་སྐན། ཞེས་པའི་བར་

གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་དེ་སོང་ནས། འཕགས་པ་ལྷར་ན་སྤྲུལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ལ།

ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་

@54B ལམ༔ སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལམ་

དང་ནི། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། གཞན་རྒྱུད་

སྨིན་བྱེད་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱིས། །དོན་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གཉིས་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕ་རོལ་

ཕྱིན་དྲུག་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་ཟད་

དང་། །ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ལ། ས་གཉིས་པ་སོགས་གཉིས་ལ་འགོད་པ།

བཞི་པ་སོགས་གསུམ་ལ་འགོད་པ། ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ། བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ། དགུ་པ་ལ་འགོད་པ། ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྡ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཅན་

རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ལ། ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པ། བདེན་འཛིན་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བཏགས་པ་པ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཟློག་པ་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་། ཞེས་པས་འཆད། ལྔ་པ་ལ། རང་ཉིད་

@55A ༄༅། །འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ངེས་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་དང་ཚད་

མེད་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། དྲུག་པ་ལ། ས་བཅུ་པས་བསྡུས་པའི་

ཞེས་གཉེན་བརྙེན་ཚུལ་ལ་འགོད་པ། རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྙེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་

ལ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་

འགོད་པ་དང་། བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། གཞི་མེད་པ་ལ་འགོད་པ། རྣམ་བྱང་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྲིད་ཞི་

མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག །ཅེས་པས་འཆད། གཉིས་

པ་ནི། ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། བདེན་མཐོང་དང་། ཞེས་པས་འཆད། བཞི་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་པས་འཆད། ལྔ་པ་ནི། དེ་གཞི་

མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །ཞེས་པས་འཆད། དྲུག་པ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་དང་། ཞེས་

པས་འཆད། བདུན་པ་ནི། ཚོགས་དང་ནི། ཞེས་པས་འཆད། བརྒྱད་པ་ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་འདས་

ལ་འགོད་པ་སྟེ། ཞེས་པས་འཆད་དོ། །འོན་གང་དུ་ས་བཅུ་ཐོབ་མ་

ཐག་པའི་ཆོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་བཤད་ན། དེའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སྣང་བས་འཕྲིན་ལས་
སྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། སྣོད་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། བཅུད་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་
བཅུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

@55B ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གདན་དང་།
དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་

པའི་པདྨས་གང་བའི་སྣང་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་ལ། དེ་ནས་རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཚམས་ཤིང་རྗེན་དུ་འབབ་པར་འདུག་ལ། འཁོར་གྱི་པདྨ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་

བཞུགས་པས་བསྐོར་ཏེ་འདུག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ༎ ༎གསུམ་

པ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་དང་པུས་མོའི་ལྷ་ང་གཉིས་དང་ལྟེ་བ་དང་རྩིབ་ལོགས་གཉིས་དང་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་དང་། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་།

མི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། ༎ཕྲག་པ་གཉིས་དང་རྒྱབ་མགུལ་གཉིས་དང་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་

དང༑ རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་གསུམ་པ་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་དང་། ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་སྤྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་

གྱིས་མནན་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྣང་བར

བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་ལ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཕྲོས་ནས་ཕྱོགས

བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཇིག

@56A ༄༅། །རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སྙིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་

དབང་བསྐུར་བ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་

སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ནས། བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལྷ་ཞིང་མཆོད་དེ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །བྱང་སེམས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས་བདུད་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས

བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག

བཅུ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་སྣང་བར་བྱས་ཆོ་འཕྲུལ་མུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནུབ་པས། བྱང་སེམས་དེའི་མཐུ་སྟོབས་སྔར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར

སོ༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས།

འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུ་བསྐོར་ནས། ངན་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་བོར་ནུབ་ལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ནུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས

ཕོག་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་སྔོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་འཐོབ་ཅིང་། འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་

དག་གི་སྔོ་ནས་རྗེ་བརྩུན་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་

@56B བསྟོད་པའི་ཚིགས་བཅད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་དྲངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེར་
བདུན་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནས་

ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བར་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་ཞེས་སོགས་ལ། འགྲེལ་པ་འདིར་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐ་མར་འཕྲིན་
ལས་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་བརྗོད་ནས་བར་པ་དོན་བདུན་

ཅུ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་

ཚུལ་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ། འཇུག་ཚུལ་དེ་དཔེས་སྒྲུབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་གང་གིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡུལ་གང་
དུ་དུས་གང་གི་ཚེ་འདུལ་དགོས་པའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་ལ་

འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མར། གང་གི་གང་གིས་འདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚེ། །དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་
མེད་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་གི་རྒྱུད་ལ་འདུལ་བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དག་གིས་
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་དགོས་པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་ནི་དུས་གང་

@57A ༄༅། །གི་ཚེ་འདུལ་དགོས་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གདུལ་བྱའི་

ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི །འདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་དག་གིས། གདུལ་བྱའི་

བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཚེ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། །སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་

ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། ངེས་འབྱིན་དེའི་རྟེན་དང་། རྟེན་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དེ་སྤོང་བྱེད་

ཀྱི་གཉེན་པོ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་

པར་འཕྲིན་ལས་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་འབྱིན་དེ་ཡི་རྟེན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྒྲིབ་དེ་སྤྱོད་རྐྱེན་ལས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དོན་དྲུག་ངོས་བཟུང་བ་

དང་། དཔེ་དྲུག་བཀོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནས། རྐྱེན་གྱི་བར་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་

པོ་ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་དང་། ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་བྱང་

ཆེན་ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་དེའི་རྟེན་ནམ་རྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་

པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྐྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པར་འབྱིན་པ་ས་བཅུ

@57B སྟེ༔ །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །དེ་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་དུ་ནི་དེ་འཇོམས་པའི། །རྐྱེན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པའི་གནས་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་དཔེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དྲུག་པོ་དེ་དག་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་

དང་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་དང་གཏེར་དང་སྤྲིན་དང་རླུང་བཞིན་དུ

ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གནས་དྲུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཏེར། །སྤྲིན་དང་རླུང་བཞིན་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་དེ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་སྟེ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་ཆུ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་ས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཉི་མ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་

ཆེ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཏུ་

འགྱུར་རུང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་གཏེར་དང་

འདྲ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་

རྫོགས་སངས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲ། །

@58A ༄༅། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་སྦྲིན་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་རྣམས་གློ་བུར་བ་དང་། བསྒྲིབ་བྱ་ལ་

ཁྱབ་པ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཉིད་ལས། གློ་བུར་ཁྱབ་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་མི་ཟད་པ་རླུང་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་པ་དེ་འཐོར་བར་ནི་

ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འཐོར་བར་ནི་ཉེར་

གནས་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེ་མི་མི་ཟད་རླུང་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་

འཆད་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་གཟིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཉིས་ཏེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་

དང༔ །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག

ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེ་དག་མ་བརྡུངས་པར་ཡང་སྟོན་གྱི་སྔོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་

བཞི་སོགས་སྟོན་པའི་སྣྲ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ནོར་བུ་རིན་

@58B པོ་ཆེས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་རང་གི་འོད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་གྱི་གཡོ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་ཅིང་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་

ལས༔ ཇི་ལྟར་རྡ་དགག་མ་བརྡུངས་པར། །སྒྲ་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་གཡོ་མེད་པར། །ཕྲིད་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་འབད་མེད་པར། །རང་གི་འོད་ནི་སྟོན་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་གཡོ་མེད་པར། །དེ་བཞིན་མཛད་པ་

ངེས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྣ་མ་ཉམས་

པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིང་ཕྱི་མ་བྱུང་བ་སྐྱེ་འཆགས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་པར་གདུལ་བྱ་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བྱ་བ

རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད། །ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་རྟག་ཏུ་ནི། །བྱ་བ་ཉམས་ཤིང་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་
དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འགྲི། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར༑ དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་
དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ནམ་མཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་

དུ་ཤར་ཡང་འོད་ཟེར་རྣམས་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དུ་འདྲེས་ཤིང་ལོ་ཐོག་སྨིན་པ་དང་། འདམ་སྐམ་པ་དང་། ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་
བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

@59A ༄༅། །ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པར་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འོད་

ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཇུག །

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྣང་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། །མཛད་པ་གཅིག་ནི་མཛད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མཛད་པར་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་

འབྱུང་བ་དང་། ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྷུན་གྲུབ་

རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆར་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་

ལས་གཉིས་དང་། ཉི་མའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་

ལས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲ་བརྙན་གྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུང་གི་གསང་བ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ནམ་

མཁའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གསང་བ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ
འབྱུང་བ་དེ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར། བརྒྱ་བྱིན་ཪ་

སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་
གཟུགས་སྐུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@59B གཟུགས་སྐུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་གཅིག་ཉིད་བཻ་(dLU)ར◌ུའི་ས་གཞི་གཙང་མ་དུ་མར་གཟུགས་བརྙན་རེ་རེ་འཆར་བ་
ལྟར། འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་མང་པོའི་དད་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྣང་པ་དག་པ་ལ་གཟུགས་

སྐུའི་སྣང་བ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་བཻ་ཌཱུ་རྱ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་

དབང་པོའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གནས་དག་ན་ལྷའི་
རྔ་བོ་ཆེ་རྣམས་མ་བརྡུངས་པར་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལས་དཀར་

པོའི་མཐུ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་འབད་རྩོལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་
ལས་དང་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ལྷ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །རྔ་སྒྲ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པའི་ཆོས། །གསུང་པ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ཐུགས་ཆར་སྤྲིན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཆར་

སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན་འཁྲིགས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཆུའི་ཆར་ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཐུགས་རྗེའི་སྨོན་ལམ་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དགེ་པའི་ལོ་ཏོག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་

@60A ༄༅། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཆུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཚངས་བའི་

དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏྟེ། དཔེར་ན་ཚངས་པ་དེ་རང་གི་གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་པར་ཡང་

ལྷའི་གནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཚངས་པའི་སྣང་བ་དུ་མ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ

ལྟར༑ ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྣལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་དམ་པའི་

ཆོས་འབད་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཚངས་

པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ལས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །སྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྲུལ་པ་དག་གིས་སྟོན་པར་

མཛད༔ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལྔ་པ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉི་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཉི་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུངས་པའི་ཚེ་དུས་གཅིག་ཏུ་པདྨ་ཁ་འབྱེད་པ་དང་། ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཟུམ་

པར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་འབྱུང་ཡང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་རྒྱུ་སྐྱེས་བྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཀུ་མུ་ད་ཟུམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་

གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་འཚམ་པར་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས་དབང་གིས་མངོན་མཐོ་དང་འགའ་ཞིག་ལས་

དབང་གིས་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་

@60B གཤེགས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཉི་མས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་ཚེ་ཉིད་ལ། །པར་སོགས་རྒྱས་

དང་ཀུན་མུ་ཏ་ནི་རབ་ཟུམ་པ། །ཚུ་སྐྱེས་ཕྱེ་དང་ཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དག་ལ། །ཉི་

མ་རྟོག་མེད་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༡༦ག་པ་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་

བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་

པོ་ཆེ་ལ་ཟས་གོས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་རང་རང་གི་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཀྱང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སོ་སོར་

སྐོང་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གང་མོས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་འདི་ལ་ཆོས་འདི་

བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཕྲིན་ལས་

ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་

ཆོས་ནི་ཐོས་འགྱུར་ཡང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲ་བརྙན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲ་བརྙན་དང་འདྲ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བརྙན་གྱི་སྒྲ་ནི་གཞན་གྱི་རྣམ་པར

རིག་ཕྱེད་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་། འབད་རྩོལ་གྱི་གཟོ་མེད་པ་དང་ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཡང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་། འབད་

@61A ༄༅། །རྩོལ་གྱི་གཟོ་མེད་ཅིང་ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འཕྲིན་ལས་དང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་གྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས

བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་གཟོ་མེད་པ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་

ལྟར༏ །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་གཟོ་མེད་ཉིད། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔར་ན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིན་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་

པར་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོ་དམན་སོགས་མེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་མཐོ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་དམའ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཉིད་ལས། ཚུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་པ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། །གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། །མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་དང་

དམའ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་

ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞི་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ས་གཞི་

རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

མེད་ཀྱང་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཀུན་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་

@61B འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ས་ལ་སྐྱེ་བ་ཀུན། །རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་དང་བརྟེན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། །མ་ལུས་

པར་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབད་རྩོལ་ཀྱི་གཟོ་མེད་ཅིང་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་

ནས་དམ་ཆོས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་གསུངས་པས་སྐལ་ལྡན་

རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཉིན་མཚན་དུ། །ལན་དྲུག་ཏུ་ནི་སོ་སོར་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། །ཕན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
དེའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་

སྐུའི་གསང་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤུགས་འཆངས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་མི་མཐོང་ལ་སྐུ་ཚད་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། རང་གི་ལུས་དཔག་ཚད་

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ནས་དེས་རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་

སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གཱའི་

ཀླུང་ཕྲག་བརྒྱའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པདྨ་ཅན་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བལྟས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་མཐོང་མ་ནུས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་ཚད་དམ་སྐུའི་
མཐའ་མཐོང་བར་མ་ནུས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་

@62A ༄༅། །མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་གི་གསང་བ་ནི། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཚད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དུ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ཏེ་འདུག
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དེ་འདྲ་བར་ཐོས། དེ་ནས་རང་གི་

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ལ་འཕགས་ཏེ་གླིང་བཞི་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ། ཁོར་ཡུག་ལས་འདས་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་གྱི་ཁོར་ཡུག
གི་ཐེམ་ལ་འདུག་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དེ་འདྲ་བར་ཐོས།

དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་དང་རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནུབ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གཱའི་ཀླུང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ལྟུང་བཟེད་ཀྱི་ཞབས་སྐྱུག་གི་གདུ་བུ་ལ་འཆག་ཅིང་འདུག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྤྱི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་པར་རྒྱས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཐུགས་ཀྱི་གསང་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཐུགས་ལ་བརྙོག་པ་མི་མངའ། ཐུགས་ལ་རྟོག་པ་མི་མངའ། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་
ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་

བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། ༀ །།གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱར།

རྩ་བ། འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱས་

@62B པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། དང་

པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མངོན་པར་མཚོན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ།

དོན་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་གྱིས་སྤྲོས་པ་བར་མ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བར་རུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་

མཁྱེན་པ་གསུམ། ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དང་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ༈ གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། བར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་

གདག་པར་དེ་ལྟར་དོན་བསྡུས་པ་དྲུག་གིས་སྒྲོན་ནས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཞེས་པས་

འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་འཆད། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་དོན་

གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་སྤྲོས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་

བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་རུང་སྟེ། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་

@63A ༄༅། །མཁྱེན་གསུམ། ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༈ གསུམ་པ་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྩུལ་ལ། གཞུང་གཟུགས་པ་དང་། དགེ་བ་

བསྒོ་བ་དང་། ཁེངས་བསྐྱུངས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་གཞུང་གཟུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བར་
ནི། །ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་འདི་ལ་རྒྱུས་འབྲིང་གི་དོན་ཚང་བར་

སྣང་ཡང་བསྡུས་པའི་དོན་མཚང་སྟེ། བསྡུས་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་གདམས་ངག་དྲུག་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ལན། དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་
རྫེས་འགྲོ་དང་། ལྡོག་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན། དེ་ལ་

ཐློས་སྐྱོན་སྤང་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆིག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཀུན་ལ། །དོན་བསྡུས་དེ་ཙམ་ཞེས་པར་
བྱ། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་

ཅན༔ ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་བཀྲོལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་བསྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་འགྲེལ་བ་འདིར་རྒྱན་གྱིས་བརྗོད་པར་

བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

རིམ་པ་ལོགས་པར་བསྡུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཡུམ་བསྡུས་པས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྟན་པ་མིན་ན་ཡུམ་བསྡུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་རྒྱས་

འབྲིང་གཉིས་ལས་བསྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚང་བར་

བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བརྗོད་བྱར་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་བསྡུས་སོགས་རབ་དབྱེ་བས། །ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་

ཟད། །ཅེས་པས་འཆད། དོན་ནི། འོ་ན་ཟློས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུམ་རྒྱས་

@63B འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཁྱད་པར་མེད་མིད་གོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསུམ་ལ་དོན་ལ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་རྒྱས་

བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༈ གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། འཕགས་

པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྡེ་ཡི། །མཐུ་ཡིས་དོན་མཐོང་སྒོ་ནས་ནི། །གོ་བར་སླ་ཕྱིར་ཚིག་དང་ནི། །ངག་སོགས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་

རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་

ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་གསུམ་པོ་འདིར་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་འགྲེལ་བ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་ཚིག་དང་ངག་དང་དོན་ལ་སོགས་པས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར་ཚིག་ཉུང་དུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་དོན་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར། ༔ གསུམ་པ་ནི། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད། །བླ་མ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །

ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་བ། །འདི་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོས་བྱས། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྣང་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་འཆད་ན། མཁས་པ་གང་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཆད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་

ཅན༑ འགྲེལ་པ་བརྩམ་པའི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་སོགས་མཁས་པ་སྔ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བལྟོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཆུང་འདིར་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། ༔ གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྔོ་

བ་ནི། དེ་བསྡེབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པས་འཆད། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་དེ་བསྡེབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོས་

@64A ༄༅། །པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་མི་ཟད་ཅིང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ༔ གསུམ་པ་ཁེངས་བསྐྱུངས་པ་ལ། ངོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ནི༑ ཤེས་རབ་མི་གསལ་བསྟན་བཅོས་ཀུན། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་བདག་གང་ན་ཞིག །འཕགས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་དོན་ནི་གང་ན་ཡིན། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ན། བདག་གི་ནི། །སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཡང་། ཞེས་འཆད་ན་ཡུམ་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། དེ་སུའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁོ་བོ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་

ཞིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཁོ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །གཉིས་པ་ནི།
འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་

དོར༔ །བདག་གིས་འབད་བགྱིས་ནོངས་པ་ལ། །སྐྱེ་བོ་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཅེས་པས་འཆད། ངག་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ཁོ་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
མ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པ་བྱུས་པ་ལ་ནོངས་པ་བྱུང་བ་མཁས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མི་ན་ཡང་རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་པས་འཁྲུལ་པ་བྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༔ བཞི་པ་ནི། ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དུབ་པ་
བདག་གི་ངལ་བསོའི་གནས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལུགས། །

རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བ་རྩོམ་རིགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ངལ་བ་དུ་མ་བྱུས་པས་ངལ་
བསོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཁས་

@64B པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ༈ །།གསུམ་པ་ལ། འདི་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བ་

ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིདྱ་ཀ་ར་པྲ་བྷ། ཞེས་པ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་འོད་བྱེར་རམ། རིག་བྱེད་འོད་བྱེར་དང་། བདག་ཅག་གངས་རིའི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དྷེ་དཔལ་བརྩེགས་རཀྵི་ཏ་

ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དག་པར་ཞུས་ཏེ། འཆད་ཉན་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །སླད་ཀྱིས་ཏེ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་གོ་མི་ནི་བཙུན་པའམ་དགེ་བསྙེན་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་

དང་༔ ལོ་ཙྪ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྗེ་རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་བསྒྱུར་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་

བཟང་ཀླུང་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འགྲོས་ལྟར་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། །།སྐབས་པ། བསླབ་པའི་འབྲས་བུའི་

ལེའུའི་མདོ་ཡི་ནི། །ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཞུགས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ཆེས་གསལ་བར། །འཆད་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

@65A ༄༅། །དཀའ་བ། རྗེ་བཙུན་དམ་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་གསུང་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད། །མདོར་ན་རབ་འབྱོར་ལེའུ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བསླབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུའི་བར་དག་གི །མདོ་ཡི་སྦྱས་དོན་རྒྱན་

གྲིས་བཀྲལ་བ་ཡི། །མངོན་རྟོགས་རྣམ་བརྒྱད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དོན། །བཅུ་ཕྲུག་བདུན་པོ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ལ་སོགས་བ། །རྩ་འགྲེལ་དོན་
རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡི། །རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་

བའི་གནས། །དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་རྗེས་བརྩུན་བླ་མ་ཡིས། །གཟིགས་ཤིང་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ཡི། །གསུང་གི་བདུད་རྩི་གང་གཱའི་ཆུ་རྒྱུན་ནི། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞལ་
གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །བྱུང་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་དགེ་བ་འདིས། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་རྒྱལ་བ་
ཡི། །བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་དད་པས་རབ་ཞུགས་ཏེ། །གཅིག་ཏུ་ཐོས་

བསམ་སྒོམ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །ལས་འབྲས་སེམས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས། །རྣམ་པར་དཀར་བའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ། །ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་
གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ནས། །འགྲོ་རྣམས་ས་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བར་

ཤོག།། ༈ །།བསྐལ་བཟང་འདི་ན་བྱོན་དང་བྱོན་འགྱུར་གྱི། །རྣམ་འདྲེན་ཇི་སྙེད་སྤངས་རྟོགས་ཀུན་མཉམ་ཡང་། །ཐོག་མར་ཞིང་དང་གདུལ་བྱ་འཛིན་ཚུལ་ལས། །ཆེར་འཕགས་པད་དཀར་ལྟར་བསྔགས་ཟས་གཏང་སྨྲས། །ལྷ་སྨོན་སྤྱོད་ལ་འཇུག

དང་བགྲོད་པའི་ཚུལ། །གཞན་ལས་ཆེར་འཕགས་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད། །ཉི་ལྟར་གསལ་བའི་ཡུལ་དང་དུས་འདི་ན། །མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས་གང་ཨེ་མ་མཚར། །འདི་ན་བཀའ་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། བཤད་སྒྲུབ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་

@65B བ་དག །ཅི་དགར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་བསམ་པའི་ཆོ། །བདེ་ཅན་ཞིང་ལ་སྨོན་པ་ཅི་དགོས་སྙམ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་། །དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་། །ཡང་སྙིང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་ལུགས་བཟང་༈

མཆོག། དེ་འཛིན་ཚོགས་བཅས་སྲིད་མཐར་རྒྱས་པར་སྨོན། །གཞུང་ཆེན་པོ་ཏི་ལྔ་ཡི་རྩ་བ་དང་། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། །མཁས་དབང་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་དང་། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་

དེ་སྲས་ཐུ་བོ་བདེ་ཉི་དང་བཅས་པའི། །ཡིགས་གསུང་ཕུལ་བྱུང་དབུ་ཕར་འདུལ་བའི་གཞུང་། །འགའ་ཞིག་ལྷོངས་འདི་ར་སྟོན་ཆད་པར་གྱིས་དབེན། །ལ་ལ་དུས་ཀྱིས་བསྒྲིས་པའི་སྐབས་ཞིག་ན། །ཆོས་ཀུན་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི། །སྒྲོན་མེ་

བཏེག་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྨོངས་པའི་མུན། །བསལ་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བའི་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱན་གྱི་གཟིགས་མོར་དགྱེས་པ་སྐྱེད་སླད་དུ། །ངུས་མཐའི་དགེ་སྦྱོང་བྱམས་པར་འབོད་པ་ནས། །རང་གི་ནུས་ཚོད་འགའ་ཞིག་བར་དུ་བསྐྲུན། །འདི་འབྲེལ་དགེ་

ཀུན་འབྲས་བུ་དམན་ཉུང་ལས། །འདས་ཏེ་འབྲས་མཆོག་མི་འཛད་གཏེར་དུ་ཤོག །ཐུབ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཞྭ་སེར་ལུགས་བཟང་མཆོག །ཆ་ཙམ་མི་ཉམས་སྲིད་མཐར་དར་ཞིང་རྒྱས། །ཕྱུག་ན་པརྣོ་ཡབ་སྲས་མཆོད་ཡོན་བཅས། །བསྟན་འཛིན་དམ་པའི་སྐུ་ཚེ་མཛད་

འཕྲིན་རྒྱས། །ཟབ་རྒྱས་ལམ་བགྲོད་བློ་སྣ་བཞུགས་པ་ཡི། །མཁས་གྲུབ་བློ་བའི་བསྒྲི་གནས་ཆོས་ཀྱི་སྡེར། །ཡིགས་བཤད་ཉན་འཆོལ་འདུས་གྲྭ་ཡར་ཟླར་འགྲན། །ཚང་ལ་མ་ནོར་ཆོས་རྒྱལ་དར་རྒྱས་ཤོག །རྣམ་དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཏ་རའི་ལྦོན། །མཁས་བཙུན་

བཟང་པོའི་ཡལ་འདབ་རབ་རྒྱས་རྟེར། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་དུད་ནས། །ཀུན་ལ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་རབ་འགྱེད་ཤོག །བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོས་དབང་བསྒྱུར་དཔལ་ལྡན་པས། །འགྲོ་ཀུན་བསྐྱུད་ཅིང་དགེ་བའི་ལུགས་བཟང་དར། །མི་མཐུན་

@66A ༄༅། །བགེགས་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་ཉེར་བཅོམ་སྟེ། །ཀུན་ཀྱང་ཆོས་འབྱོར་བདེ་དགས་འཚོ་བར་ཤོག །བདག་དང་བདག་དང་ཕན་ཚུན་བཟང་ངན་གྱིས། །གང་འབྲེལ་གང་དག་སྐྱེས་དང་སྐྱེ་བ་རྟ། །དམ་པས་རྗེས་བཟུང་

དམ་པ་མཉེས་བྱས་ནས། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ལ་བདེ་བླག་གིས་འཇུག་ཤོག །གཟུངས་སྤོབས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་བག་ཡོད་བཟོད་བརྩོན་བརྟན། །ཚུལ་མིན་དམན་པའི་བསམ་སྦྱོར་ལས་ལྡོག་སྟེ། །

གཅིག་ཏུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །འཁོར་རྒྱུད་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་མི་འཁྲུགས། །གཉིས་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཏེ། །བྱང་ཆེན་ལམ་བཟང་

སྒྲུབ་པའི་སྐལ་ལྡན་ཤོག །ལྷན་ཅིག་མཐུན་པར་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱང་། །བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་རྐྱེན་ཀུན་ཚང་ཡིད་སྨོན་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག །སྨུ་

མེད་ཞིང་ཁམས་གང་དུ་སྐྱེས་སམ་གནས། །དེ་ཚེ་འགྲོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྨན་པའི་རྒྱུ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བསྟན་པའི་གནད། །དྲི་མ་མེད་པར་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའི་དོན་གཉིས་གང་ལ་ཡང་། །ནམ་ཡང་མི་ཞུམ་སྙིང་

སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། །རབ་དཀར་སེམས་ཀྱི་གང་དང་གང་གི་དོན། །ཇི་ལྟར་བརྩམས་པ་མ་ལུས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །བླ་མ་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་སྤྲོ་ནུས་ལྡན། །རྣམ་དག་ཚོགས་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་། །

ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་ཁམས་དང་མཉམ་པར་ཤོག །དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་ཀུན་དགྱེས་པའི་ཚོགས་ལས་མི་འདའ་བར། །དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱི་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག །མྱུར་ཐོབ་འགྲོ་འདྲེན་ཆེན་པོར་བདག་གྱུར་ཤོག །

@66B རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་སློབ་མར་བཅས་པ་རྣམས། །བདག་གི་སྨོན་པ་འགྲུབ་པའི་དཔང་མཛོད་ལ། །མི་སླུ་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་དཔུང་བསྐྱེད་དེ། །རེ་བའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་

མཛོད།། །།ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཚུལ་

རྒྱ་མཚོའི་དབྱངས། །སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་ངལ་བསོར་རྟག་འཕྲོལ་བས། །རྒྱལ་དཀའ་སྲིད་པའི་གདུང་བ་ཀུན་གཞིལ་བའི། །མཚན་སྙན་ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཕ་མཐར་འགྲིམས། །གང་དེས་

ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་ཟབ་མོ་ཡི། །ཟབ་བརླིང་ཚིག་འབྲུ་

བཟང་པོའི་དོན་རྣམས་ཀུན། །བློ་གསལ་བློ་ཡི་མེ་ལོང་དྭངས་བའི་ངོས། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས། །དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རབ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། །ས་

གསུམ་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་དཔྱིད། །ཐུབ་

བསྟན་སྤྱི་དང་བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ནམ་ཡང་མི་ནུབ་རིང་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱུར་ཀུམ་གཞོན་ནུའི་ཚལ། །རབ་རྒྱས་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཟེའི་འབྲུའི་

དཔལ། །ཆེས་ཆེར་དར་བའི་ངོ་མཚར་དྲི་བསུང་

གིས༔ །འཛིག་རྟེན་ཀུན་དགའི་དགའ་སྟོན་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྒྱུ་སྦྱོར་གྱིས་མཚོན་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཚེ་རབས་ཕྲེང་བར་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེ་སོགས། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་བཟུང་ནས། །ལམ་འབྲས་ཞིར་ཕྱིན་རྫོགས་པ།

མཐར་སོན་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་

དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་སྐབས་དང་པོའི་ནང་ཚན་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་

@67A ༄༅། །དོན། གོ་སྒྲུབ་མན་ཆད་སྤྱི་དོན། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ། དྲང་ངེས། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན། སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན། སྐབས་གསུམ་པ། ལྔ་པ་ལེའུ་ཚན་གཉིས། དྲུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་ལེའུ་ཚན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་

འདི་རྣམས་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་སླན་སློད་གཞུང་བརྒྱ་སློ་བ་སེར་བྲེས་ལྡན་མ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ལེགས་ལྡན་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཡོངས་

འཛིན་ཁྲི་བྱང་སྤྲུལ་མིང་པས་སྨོན་པའོ།། །།

གོང་གསལ་ཞབས་འདེབས་ཁོང་ཚོ་འདས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནས་སྒོར་གཅིག་བརྒྱ་དང་། བྱང་རྩེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྒོར་ཉེར་ལྔ། ལྷོ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ནས་སྒོར་ལྔ་བཅུ། (RTRE) དཀར་

མཛེས་དབང་དྲག་ནས་སྒོར་ལྔ་བཅུ་བཅས་བྱུང་བ་དཔར་ཡོན་ཁོང་གནང་སྙིན་

བཀྲི་ཡོད། སནྟ་མང་ག་ལཾ།།